

RandKrant

M A A N D B L A D

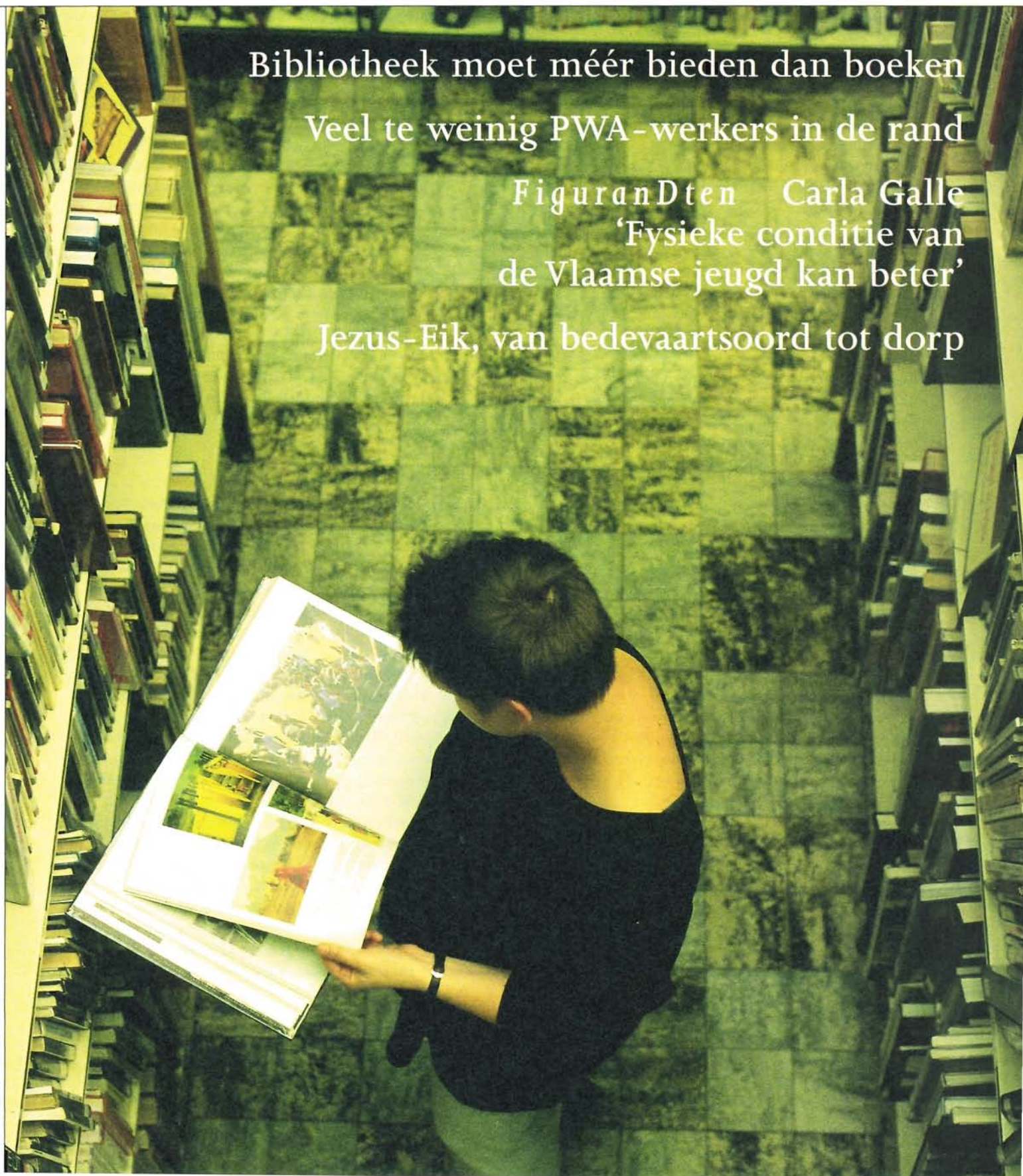
VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

Bibliotheek moet méér bieden dan boeken

Veel te weinig PWA-werkers in de rand

Figurandten Carla Galle
'Fysieke conditie van
de Vlaamse jeugd kan beter'

Jezus-Eik, van bedevaartsoord tot dorp

Doorstaan liefdesverklaringen de echte confrontatie?

Sinds de onuitgegeven coalities van liberalen, socialisten en groenen aan de macht zijn, waait kennelijk een andere wind in politiek België. In plaats van de communautaire tegenstellingen aan te wakkeren, wil die wind voor afkoeling zorgen.

Terwijl de vorige Waalse minister-president Robert Collignon regelmatig beledigend uithaalde naar Vlaanderen en de Vlamingen, hebben de uitlatingen die nu aan beide zijden van de taalgrens te beluisteren vallen veel weg van liefdesverklaringen. 'Het noorden en het zuiden hebben er alles bij te winnen om samen te werken', zo hield de nieuwe Waalse minister-president Di Rupo zijn gehoor, onder wie Vlaams minister-president Dewael en federaal premier Guy Verhofstadt, voor tijdens de voorbije 'fêtes de Wallonie'. 'Instellingen moeten ten dienste staan van de burgers en wij moeten goed overeenkomen om het leven van onze burgers te verbeteren', aldus nog Di Rupo die vindt dat 'de dialoog nu moet worden voortgezet.' Dewael sloot zich daar volledig bij aan en meent dat die dialoog ook moet dienen om uit te maken wat in onze instellingen niet goed functioneert. Dat is mooi meegenomen, maar velen vragen zich af of die ontboezemingen straks ook de toets van de echte confrontatie zullen doorstaan. Die confrontatie staat voor de deur als de intergouvernementele en interparlementaire Conferentie over de staatshervorming haar werkzaamheden start. Het viel de voorbije weken op hoe omzichtig iedereen rond de hete communautaire brij laveerde en voortdurend verwees naar dit komende overleg, op gevaar af het te hypothekeren met overspannen verwachtingen. Eigenlijk zijn alle angels nog even scherp aanwezig, maar doet iedereen zijn best even de andere kant op te kijken en ze te negeren.

Johan Sauwens

'Een belangrijke toetssteen voor de relaties tussen de twee taalgemeenschappen is en blijft de situatie in de rand'

Toetssteen

Een belangrijke toetssteen voor de relaties tussen de twee taalgemeenschappen is en blijft de situatie in de rand, concreet de naleving van de taalwetgeving in de zes faciliteitsgemeenten. Het gemeentebestuur van Wezembeek-Oppem heeft alvast een nieuw rondje 'koejoneren' ingeluid met de verzending van de aanslagbiljetten voor de huisvuilheffing. Tegen de letter en de geest van de rondzendbrieven van voormalig minister Leo Peeters in, zijn deze aanslagen niet in het Nederlands verstuurd. 'Deze handelwijze is niet conform de rondzendbrief Peeters', aldus gemeenteraadslid Jan Walraet die prompt klacht indiende bij gouverneur De Witte van Vlaams-Brabant. Burgemeester François Van Hoooubrouck deed alsof hij van de prins geen kwaad wist. In een poging tot rechtvaardiging van zijn démarche wees de burgervader naar de interviews van minister-president Dewael. Uit de pacificerende toon daarvan meende hij het recht te kunnen putten de rondzendbrief Peeters met voeten te treden.

Uitdaging

De houding van Wezembeek-Oppem is alleszins een steen in de communautaire poel die alleen oppervlakkig rimpelloos was. Vlaams minister van Binnenlandse

Zaken Johan Sauwens heeft overigens al, net zoals minister-president Dewael, aangekondigd dat de omzendbrieven van de vorige ministers Peeters en Martens onverkort van kracht blijven. Tijdens een bijeenkomst van de Conferentie van Vlaamse Mandatarissen in de rand stak Sauwens de deelnemers ook een hart onder de riem door zijn toezegging 'met nog meer vastberadenheid op de strikte toepassing van de faciliteitenregeling te zullen toezien.' De minister zei het ook als een belangrijke uitdaging voor de voltallige Vlaamse regering te beschouwen om tijdens deze bestuursperiode de bestaande instrumenten voor het behoud van het Vlaams karakter van de rand optimaal aan te wenden. Daarnaast moeten er in het kader van de conferentie voor de staatshervorming, bijkomende institutionele en beleidsmatige hefboomen in Vlaamse handen komen. Minister Sauwens kondigde tevens aan te zullen aandringen op een actualisering van het lopende Actieplan van de Vlaamse regering voor de Vlaamse rand rond Brussel.

Kortom, de communautaire geest zit nog niet zo stevig in de fles als sommigen graag zouden willen. Dat zou na enkele maanden ook te mooi zijn om waar te zijn.

Johan Cuppens

Un nouveau vent communautaire

Depuis que les nouveaux gouvernements sont au pouvoir, un vent d'air frais souffle manifestation sur le monde politique: plutôt que d'attiser les conflits communautaires, ce vent tend plutôt à les apaiser. Reste à voir si ce climat communautaire plus clément va perdurer jusqu'aux prochaines négociations à propos de la réforme de l'Etat. Quoiqu'il en soit, Wezembeek-Oppem ne semble pas encore, pour l'heure, avoir été gagné par ce nouveau vent communautaire. L'administration communale n'y a en effet pas envoyé les feuilles d'impôts pour la taxe sur les ordures ménagères en néerlandais. Une pierre dans la mare communautaire?

FOTO: PATRICK DE SNEIJLAERE

- Ik zie een meisjken op een stengelkje, een ongerepte bloem uit een heerlijkheid met groene labyrinten en zalmen die springen boven beken, helder als pompwater. (columnist Jan Mulder over Mathilde in De Volkskrant)
- Liefde op het eerste gezicht was het niet. Ik hou niet van dat woord, dat wijst op iets dat vlieg voorbij gaat. Dat is bij ons niet het geval hé. Onze liefde is in die drie jaar progressief gegroeid. (Prins Filip in De Morgen)
- Het is de meest normale gang van het leven dat prins Filip trouwt. Overigens wordt het op bijna 40-jarige leeftijd stilaan tijd... (dr. Luc Beaucourt van de dienst Spoedgevallen van het Universitair Ziekenhuis Antwerpen in Het Laatste Nieuws)
- Als royalist en unitarist ben ik uiteraard enorm verheugd dat deze toch wat oudere jongeman van straat is geraakt. (televisiepresentator Kurt Van Eeghem in Het Nieuwsblad)
- We mogen niet van de veronderstelling uitgaan dat Filip Mathilde gekozen heeft om van de straat te geraken. Nee, ze voelen zich zeer goed bij elkaar. (astro-therapeut William Gysen in Het Nieuwsblad)
- Ze verstaan elkaar met een half woord. En wat een harmonische onderlinge maanstanden. Zijn maan staat in de Leeuw, die van haar in Boogschutter. Een groot pluspunt in een huwelijk. (VTM-astrologe Nicole DeWaele in Het Nieuwsblad)
- Hij hield haar ook wat houderig vast, als was zijn rechterhand meer gevend aan een champagneglas dan aan een slanke lende. Dat went wel Filip, met de jaren. (journaliste Frieda Joris in Het Laatste Nieuws)
- Ik zag gisteren een foto van de prins en zijn lief en Filip zag er opeens veel moderner uit. Hij was een beetje aan het verkommeren in zijn appartement in het paleis hé. Als hij zich in zijn huwelijk kan ontplooiën is dat voor hem een zeer goede zaak. (Kamervoorzitter Herman De Croo in Humo)

- Het doet mij ook deugd dat de prins iemand gevonden heeft uit eigen land, een teken dat onze samenleving mensen telt die voldoende kwaliteiten in zich hebben om opgenomen te worden in de koninklijke familie. (Ere-gouverneur van Antwerpen Andries Kinsbergen in Het Laatste Nieuws)
- Ik vond ze op Stephanie van Monaco lijken en had de indruk dat de prins haar vasthield als een coureur zijn fiets. (Mieke Candaele, woordvoerder van Premier Guy Verhofstadt in Het Laatste Nieuws)
- Ik beschouw het niet als een drama als ik niet op het podium terechtkom. Maar neem het van mij aan: dat gebeurt niet. (wielrenner Frank Vandenbroucke op de vooravond van het WK in Verona in De Standaard)
- Met 'Royalty' waren we vaak aangewezen op buitenlandse koningshuizen. Nu zou ik zeggen: eigen koningshuis eerst. (VTM-presentatrice Lynn Wezenbeck in Het Nieuwsblad)
- Voor mij is dit niets meer dan een publiciteitsstunt om de monarchie in leven te houden. (Vlaams Blok kamerlid Filip De Winter in Het Laatste Nieuws)
- Het heeft mij getroffen dat er zoveel positieve reacties waren. U weet, het imago van België ligt me na aan het hart. Ik ben een bruggenbouwer. Moge de eenheid van onze liefde ook de eenheid van het land ten goede komen. (Prins Filip tegenover de journalisten bij de voorstelling van zijn verloofde in de paleisstuin in Laken)
- Wie in de federale overheid Vlamingen en Franstaligen ziet werken, ziet dat het altijd moeizaam gaat (...). Samenleven gaat steeds meer gepaard met zuchten en puffen omdat Vlaanderen naar het noorden kijkt en Wallonië naar het zuiden. (journalist Derk Jan Eppink in De Standaard)
- Toen ik Mathilde zag, hield ik opeens weer van dit land. (columnist Hugo Cumps in P-Magazine)

VAN HOREN ZEGGEN

Er zijn nog 1932 PWA-wachtenden voor u 4

In juni van dit jaar waren er 548 PWA-werkkrachten in de rand. Veel te weinig om aan de enorme vraag te voldoen. Er is vooral een chronisch tekort aan schoonmaakpersoneel dat via het PWA (Plaatselijk Werkgelegenheids Agentschap) aan de slag wil. Daarnaast waren sommige gemeentes rijkelijk laat met het oprichten van een PWA.

Natuurlijk beter (3) Van boerende intellectuelen naar biogroenteboeren 8

FiguranDten 10

Administrateur-Generaal van het BLOSO Carla Galle was in haar jeugd met 25 Belgische titels een meer dan verdienstelijke zwemster. 'De combinatie van topsport en studeren was keihard, maar ik heb er veel van geleerd.'

Bibliotheken in de rand moeten voldoen aan uiteenlopend verwachtingspatroon 16

Swingende nationaliteiten in Hoeilaart 23

Voor visueel gehandicapten is de Randkrant beschikbaar op cassette. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met het Atelier Helen Keller, tel. 02/466 94 40 of met de redactie.

EN OOK NOG

VAN ASSE TOT ZAVENTEM 6 • NOVEMBER IN DE RAND 14

ZONDER OMWEGEN 18 • RESTAURANDT 20

VAN HUIZEN EN TUINEN 22 • GASTENBOEK 24

COLOFON

Randkrant verschijnt maandelijks op 145.000 exemplaren en is een initiatief van vzw Informatie Vlaamse Rand.
 Hoofdredactie: Henry Coenjaarts
 Eindredactie: Geneviève Ostyn
 Vormgeving: Mega.L.Una, Brussel
 Druk: A. De Cuyper-Robberecht, Zele
 REDACTIEADRES:
 Paardenmarktstraat 48, 3080 Tervuren
 tel 02 767 57 89, fax 02 767 57 86, randkrant@ping.be
 Verantwoordelijke uitgever: Henry Coenjaarts,
 Paardenmarktstraat 48, 3080 Tervuren

Er zijn nog 1932 wachtenden voor u

Vraag naar PWA-werkkrachten in randgemeenten overstijgt aanbod

FOTO: PATRICK DE SPIEBLAERE

In juni van dit jaar waren er 548 uitkeringsgerechtigde volledig werklozen in de rand aan de slag in een Plaatselijk Werkgelegenheidsagentschap (PWA). Blijkens de meest recente gegevens zijn er maar liefst 2.480 particulieren ingeschreven in een PWA in hun gemeente en dus op zoek naar een PWA-werkkracht die hen kan helpen bij allerlei klusjes. Een klein rekensommetje leert dat 1.932 particulieren in de randgemeenten tot op heden dus tevergeefs een beroep deden op het PWA. Er blijkt vooral een nijpend gebrek aan schoonmaakpersoneel te zijn dat via het PWA aan de slag wil.

De Vlaamse randgemeenten hebben, op enkele uitzonderingen na, allemaal een PWA opgericht. 'Alleen Overijse, Sint-Genesius-Rode, Linkebeek, Drogenbos en Kraainem hebben nog geen PWA', zegt Veerle Van der Meersch die PWA-coördinator is van 35 gemeenten in het arrondissement Halle-Vilvoorde.

'In Linkebeek, Drogenbos en Kraainem zijn de onderhandelingen, naar ik vernomen heb, ver rond. In principe is elke gemeente verplicht om een PWA op te richten, maar er is geen sanctie voorzien als ze het niet doet, zodat sommige gemeenten de oprichting van een PWA laten aanslepen. De gemeenten die in gebreke blijven hebben er echter alle baat bij om zo snel mogelijk werk te maken van een PWA. Zo lang er in een gemeente geen is kunnen de inwoners van de betrokken gemeenten immers geen aanspraak

maken op een Smet- of PWA-baan en komen ze al evenmin in aanmerking voor het gebruik van dienstencheques waarbij de overheid 50% betaalt van de arbeidskosten voor schilder- en behangwerk.'

Weinig animo in Beersel

Beersel is een slaapgemeente met veel tweeverdieners. Toch kwamen Beerselse burgers die zich het leven graag wat gemakkelijker willen maken via het uitbesteden van klusjes tot voor kort niet echt aan hun trekken. PWA's bestaan in België al sinds 1987, maar in Beersel werd er pas begin juni van dit jaar mee gestart.

De Beerselse beleidsmensen hadden liever gezien dat de sociale lasten voor huispersoneel drastisch zouden zijn verlaagd, waardoor het oprichten van een gemeentelijke klusjesdienst overbodig zou zijn geworden.

Nu het PWA er dan toch eindelijk is, blijkt iets minder dan de helft van de 160 aangeschreven werklozen interesse te hebben om klusjes te doen, vooral tuinonderhoud en strijken. Zo'n 49 Beerselaars deden van hun kant een aanvraag bij de klusjesdienst vooral

voor poets- en tuinhulp. Zij betalen daarvoor -zoals overal elders- 250 fr per uur in de vorm van PWA-cheques. De klussende werkloze krijgt daarvan 150 fr netto. De rest van de 250 fr wordt verdeeld onder het PWA, de RVA, de VDAB, het OCMW. Wie een PWA'er aanvraagt moet naast de uurprijs van 250 fr jaarlijks nog eens maximum 300 fr betalen, maar daar staat dan weer tegenover dat van de gezinsuitgaven voor klusjes bij gebruik van de PWA-cheques op naam zo'n 30 tot 40 % fiscaal aftrekbaar is.

Rode lantaarn voor Kraainem

In Kraainem is de oprichting van een PWA pas tegen het jaareinde voorzien. In het verleden werden er wel besprekingen gevoerd om voor Kraainem en Wezembeek-Oppem samen een PWA op te richten, maar die gesprekken liepen met een sisser af. Ondanks het gebrek aan animo bij de gemeentelijke overheid en de verschillende sociale partners om een PWA in het leven te roepen, is het vrijwel zeker dat ook in een residentiële gemeente als Kraainem de vraag naar werklozen die karweitjes willen opknappen het aanbod ver zal overtreffen. Specifiek voor Kraainem is dat er veel tweeverdieners zijn die ongetwijfeld een beroep zullen doen op een PWA. Anderzijds zijn er evenwel nauwelijks werklozen die in aanmerking komen om als PWA'er aan de slag te kunnen. Wie in Kraainem werkloos is, is dat vaak tijdelijk, gaat dus af en toe even aan de slag, om daarna weer in de werkloosheid te duiken. Om bij het PWA te worden ingeschreven moet de betrokkene minstens twee jaar werkloos zijn. In Kraainem zijn er naar schatting hooguit twintig werklozen die aan die voorwaarde voldoen.

Wezembeek-Oppem blaast eerste kaarsje uit

In buurgemeente Wezembeek-Oppem heeft het PWA er net een werkjaar opzitten. Van september 1998 tot augustus 1999 waren er vijftig PWA'ers actief. 'Die deden vooral klusjes, boden huis-

houdelijke hulp en werkten in de tuin van 87 particulieren', zegt Ivo Claesen, secretaris van het PWA van Wezembek-Oppem. 'Tijdens het voorbije werkjaar moesten we twintig aanvragers voor diensten teleurstellen wegens te weinig PWA'ers. Zoals elders bestaat ook bij ons een wachtlijst. We mogen wel werklozen uit een andere gemeente in het PWA opnemen, maar omdat die andere gemeenten zelf al met een tekort aan PWA'ers kampen, is het zeer onwaarschijnlijk dat een werkloze vijf gemeenten verderop klusjes gaat doen als daar in zijn eigen gemeente voldoende vraag naar is.'

'Langdurig werklozen die via het PWA opnieuw actief worden krijgen meer zelfvertrouwen, wat kan resulteren in een job'

Naast klussen voor particulieren werken de PWA'ers in Wezembek-Oppem ook voor het gemeentebestuur en de scholen. Zo leiden ze aan de schoolpoorten het verkeer in goede banen en zien ze toe op de veiligheid van de leerlingen. Niet zonder trots wijst Ivo Claesen erop dat tijdens het afgelopen jaar tien PWA'ers aan een vaste baan zijn geraakt via zijn dienst. 'Langdurig werklozen die opnieuw actief worden, geraken zo uit hun isolement, ze voelen zich beter en krijgen meer zelfvertrouwen, wat kan resulteren in een job', aldus Claesen. Vermeldenswaard is ook dat het PWA de deelname aan de taalcursussen Nederlands in het Gemeenschapscentrum De Kam financieel steunt omdat men ervan uitgaat dat werklozen die tweetalig zijn gemakkelijker aan een job raken.

Dilbeek als voorbeeld

Ook in Dilbeek wordt veel belang gehecht aan bijkomende opleidingen. Vorig jaar volgden PWA'ers er een spoedcursus elementair tuinonderhoud, in samenwerking met Econet uit Halle. 'De raad van bestuur van het PWA van Dilbeek vindt doorstroming heel belangrijk', zegt PWA-beambte Liesbeth Kenens. Dilbeek wordt vaak genoemd als gemeente met een bijzonder goed functionerend PWA dat al meer dan vier jaar bestaat.

'Wie bij het PWA werkt is actief op zoek naar een baan en wij helpen de mensen daarbij', verduidelijkt Liesbeth Kenens. 'Bestaansminimumtrekkers kunnen bij het OCMW aan de slag en ook langdurig werklozen kunnen daar terecht via de werkervaringsprojecten. Zo komen ze terug in het werkritme. Ze worden begeleid door een sociaal assistent en krijgen sollicitatietraining. De gemeente laat zich evenmin onbetuigd en zet ook projecten op voor werklozen. Zo is er de Strijkwinkel, waar langdurig werklozen andermans strijk doen en kleding herstellen.' Afgelopen jaar wist het PWA van Dilbeek 31 mensen in dergelijke projecten onder te brengen of naar het reguliere werkcircuit te laten doorstoten.

'Werklozen die voor het PWA werken zitten eigenlijk in een nepstatuut', zegt Liesbeth Kenens. 'Het blijven immers werklozen, maar sommigen zoals alleenstaande vrouwen met kinderen kunnen zich daar best in schikken. Ze hebben voldoende autonomie om hun arbeidsuren zelf te regelen en kunnen via het PWA tot 6.750 frank per maand bijverdienen.'

Tuinonderhoud, klusjes in huis en schoonmaken voeren ook in Dilbeek het lijstje aan van de meest gevraagde PWA-diensten. 'Vooral tweeverdieners komen bij ons aankloppen', zegt Liesbeth Kenens, 'en ook bejaarden, maar die komen veelal bij het OCMW terecht omdat de wachtlijsten bij ons te lang zijn.' Die lange wachtlijsten gelden vooral voor mensen die via het PWA op zoek zijn naar een poetsman of -vrouw. Ook tuinonderhoud is veel gevraagd omdat er in Dilbeek nogal wat riante villa's staan met een grote tuin.

Zaventem wil Nederlandstalige PWA'ers

Ook in Zaventem is het wachten geblazen. 'Zo'n 70 particulieren kijken reikhalzend uit naar een PWA-werkkracht', vertelt PWA-verantwoordelijke voor Zaventem Gerrit Andries. 'Van de 220 ingeschreven volledig uitkeringsgerechtigde werklozen zijn er momenteel 50 aan de slag in het PWA. De andere 170 willen ofwel alleen administratief werk doen of helemaal geen PWA-job uitvoeren. Binnenkort zullen er in Zaventem allicht enkele PWA-werkkrachten bijkomen omdat sinds juni jl. de vereisten om een PWA-job te mogen uitvoeren versoepeld

werden. Zo kan iedere werkloze die ouder is dan 45 jaar en minstens zes maand uitkeringsgerechtigd is, terecht bij het PWA. Dat betekent dat er 54 PWA'ers bijkomen.'

Het PWA van Zaventem wint elk jaar aan belang' rekt Gerrit Andries voor. 'Vorig jaar werden gemiddeld 800 uren per maand gepresteerd, dit jaar zitten we al aan een gemiddelde van 1.200 uren per maand. Het is alleen jammer dat niet iedereen even graag werk wil vinden. Zo organiseerde het PWA van Zaventem in mei een beurs om 900 vacatures voor zowat alle studieniveau's in de eigen gemeente in te vullen. Van de 220 werklozen die ik uitnodigde kwamen er maar zes naar de beurs, die overigens een groot succes was. Van die zes hebben er nu twee een vaste baan.'

Ook in Zaventem is het, zoals overal elders in de rand, moeilijk om kandidaten te vinden voor poetswerk. Een andere opmerkelijke vaststelling is dat vooral de Franstalige werklozen in Zaventem geen soelaas vinden bij het PWA. 'Ruim 40% van de mensen die aanspraak maken op een PWA-baan

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

spreken alleen Frans. Zij komen hier niet aan de bak omdat veel mensen iemand in huis willen die ook Nederlands spreekt', aldus Gerrit Andries.

Joris Herpol, Marleen Teugels, An Van hamme

VAN ASSE TOT ZAVENTEM

NIEUWS UIT DE GEMEENTEN

ASSE

Thuisverzorging in nieuw huis

De vzw Solidariteit voor het Gezin heeft sinds kort een nieuwe stek. Het gloednieuwe thuisverzorgingscentrum voor de regio Halle-Vilvoorde ligt aan de Kalkoven in het centrum van Asse. Solidariteit voor het Gezin is een dienst voor geïntegreerde thuisgezondheidszorg die erkend is door het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. De vzw verleent diensten aan huis bij fysisch of mentaal hulpbehoevenden om ze zolang mogelijk in een vertrouwde omgeving te laten functioneren. Het nieuwe regionaal diensten-centrum in Asse fungeert

als een informatief aanspreekpunt voor de hele provincie Vlaams-Brabant. Samen met de nieuwe behuizing is er ook een nieuwe aanpak. 'Wij hebben in ons nieuw centrum alle diensten bij elkaar gebracht. We bieden niet alleen thuisverpleging aan, maar ook bejaardenhulp, kraamhulp, een poetsdienst en nog veel meer. Zo willen we de mensen een globalere service bieden', zegt Willy Vertongen, diensthoofd thuisverpleging. Voor meer informatie kunt u bellen naar het nummer 02/453 20 47. **TD**

HOEILAART EN OVERIJSE

VZW Jazz-Vlaanderen is daar

FOTO: JOS VERHOOGDEN

Een aantal jazzliefhebbers rond Jazz-Hoeilaart International en de Jazzacademie van Overijse willen met moderne middelen meer structuur brengen in het Vlaamse jazzwereldje. Zowel individuele muzikanten als groepen die tot op heden nergens terecht konden, kunnen voortaan aankloppen bij de fonkelnieuwe VZW Jazz-Vlaanderen. 'We willen een soort overkoepelend orgaan zijn zoals die al bestaan voor fanfares en harmonies', zeggen voorzitter Kris

Lemmens en ondervoorzitter Leon Lhoest. Samen met secretaris Peter Heyndrickx en erevoorzitter Albert Michiels neemt de nieuwe VZW vanaf volgend jaar de organisatie van Jazz

Hoeilaart over. Daarnaast wil zij nog andere concerten organiseren en podia ter beschikking stellen van jonge muzikanten die daar belangstelling maar geen middelen voor hebben. Verder wordt gedacht aan het ontwikkelen van jazzcursussen, het uitbouwen van kwalitatieve begeleiding van jongeren, het opzetten van allerlei projecten en aan de inrichting en de uitbouw van een elektronisch en een klassiek documentatiecentrum. **WF**

DE RAND

Hints voor buitenlanders

Begroet een Belg met drie kussen en begin daarbij altijd met de rechterkaak. Vlieg iemand bij een eerste ontmoeting niet meteen rond de nek om je enthousiasme te tonen. Koop als geschenk best geen chrysantemum als je bij een Belg op bezoek gaat. Dat zijn enkele van de vele tips die je vindt in de nieuwe editie van *Hints for Living in Belgium*, een gids die vierhonderd pagina's telt en is uitgegeven door de American Women's Club of Brussels. Naast praktische, luchtige weetjes, krijgt de lezer ook informatie over de Belgische taalkwestie en de rechten en plichten van

de burgers van ons land. *Hints for Living in Belgium* wil nieuwe buitenlandse inwoners helpen bij hun aanpassing aan de Belgische cultuur en gewoonten. 'De gids richt zich vooral tot Amerikanen en belicht de verschillen tussen hun cultuur en die van de Belgen, maar ook mensen van een andere nationaliteit zullen er zeker nuttige tips in vinden', aldus Nancy Kapstein van de American Women's Club of Brussels. *Hints for Living in Belgium* is te koop in de betere boekhandel. **TD**

KRAAINEM

Nieuwe adem voor sportverenigingen

De Nederlandstalige sportverenigingen van Kraainem hebben dringend een nieuwe adem nodig. Momenteel telt de faciliteitengemeente nog vier sportclubs: een mini-voetbalclub, een turnkring, een basket- en een tennisvereniging. De Kraainemse Nederlandstalige sportraad vindt dit veel te weinig en heeft daarom besloten extra steun te zoeken bij de Vlaamse regering, de provincie en Blosio. 'Naast cultuur kan sport ook een belangrijke factor zijn bij de integratie van anderstaligen. Daarom moeten onze sportverenigingen bij voorrang gestimuleerd worden', meent Vlaams schepen Luc Van Biesen (VLD). De sportraad van Kraainem is alvast begonnen met de introductie van nieuwe sport-

takken binnen de bestaande Nederlandstalige verenigingen. De turnkring neemt *rope skipping* in haar programma op en bij de mini-voetbalclub kan je nu ook badmintonnen. 'We moeten een kwalitatief hoogstaand tegengewicht kunnen bieden voor de Franstalige sportclubs. Zij worden vanuit het gemeentebestuur veel meer gesteund', aldus Van Biesen. **TD**

WEMMEL

Dubbel zoveel cursisten Nederlands

De campagne ter promotie van het Nederlands die de provincie Vlaams-Brabant al enkele jaren voert, heeft dit keer minder succes gehad dan vorig jaar. Maar 1015 mensen belden naar het gratis nummer (0800/90.700) voor informatie over taalcentra in de regio. Vorig jaar waren dat er nog zo'n tweeduizend. 'Toen lag het aantal bellers veel hoger omdat we konden profiteren van de commotie rond de omzendbrief-Peeters', legt Benny Martin, stafmedewerker Vlaams Karakter van de provincie Vlaams-Brabant uit. Merkwaardig is dat de taalcursussen van vzw 'de Rand' in de Gemeenschapscentra

De Zandloper (Wemmel), De Lijsterbes (Kraainem) en de Boesdaelhoeve (Sint-Genesius-Rode) dit jaar wel veel succes hebben. De Zandloper kondigt zelfs een verdubbeling aan van het aantal cursisten ten opzichte van vorig jaar. 'Die twee gegevens moeten toch afzonderlijk worden beoordeeld', zegt Martin, 'De cursussen van de vzw 'de Rand' worden dit jaar voor de tweede keer georganiseerd en genieten dus al een ruimere bekendheid. Die komt er niet alleen via ons nummer, maar ook door mond-aan-mond reclame'.

TD

WEMMEL

Spijkers op laag water

FC Atlas, een multiculturele voetbalploeg uit het Brusselsse, kampt met zware problemen. De ploeg uit eerste provinciale heeft zo'n zevenhonderd spelers en draait volledig op vrijwilligers. Twee seizoenen geleden vond FC Atlas een voetbalterrein in Wemmel dat in zeer slechte staat was. De vrijwilligers spaarden tijd noch geld om het veld bespeelbaar en de kleedkamers bruikbaar te maken. In juli van dit jaar werd de ploeg bij politiebevel van haar terreinen gezet. De gemeente Wemmel roept als argumenten voor de sluiting ordeverstoring en een onveilige infrastructuur in. 'Die ordeverstoring was heel kortstondig en werd veroorzaakt door een paar concerten waar FC Atlas niets mee te maken had', zegt Robert Delathouwer, onder-voorzitter van FC

FOTO: PATRIEK DE SPIEGELBERG

Atlas. Het bestuur van de ploeg geeft toe dat hun infrastructuur niet helemaal in orde is, maar merkt op dat daar bij andere ploegen nooit een probleem van werd gemaakt. De ploeg vecht de sluiting dan ook aan en ging in beroep bij de provincie omdat men vermoedt dat in de beslissing ook andere motieven een rol spelen. FC Atlas kan voorlopig terecht in Sint-Agatha-Berchem op het voetbalveld van het instituut voor doven en slechtzienden.

TD

VLAAMS-BRABANT

Streekinfo binnen handbereik

Sinds mei loopt in zeven Vlaams-Brabantse gemeenten een proefproject rond de nieuwe Regionale Informatie Service (RIS). De RIS is een website met regionale informatie die past binnen het Europees Liberator-project en gefinancierd wordt door de provincie Vlaams-Brabant. Bedoeling is dat later alle gemeenten en OCMW's van Vlaams-Brabant via de RIS met elkaar gelinkt worden en zo makkelijker gegevens kunnen uitwisselen. Ook de gewone burger kan via de Regionale Informatie Service streekinformatie opvragen. In elke gemeente moet al die informatie door

de bibliothecarissen op het internet geplaatst worden. Maar die bereidheid is er nog niet overal. 'De meeste bibliothecarissen beschouwen het wel als één van de opdrachten van hun bibliotheek, maar zien op tegen het bijkomende werk. Vooral de kleine plaatselijke bibliotheken zouden graag in ruil daarvoor van een aantal andere taken verlost worden. Maar die beslissing ligt niet bij ons', zegt Werner Lauwers, medewerker van de Centrale Openbare Bibliotheek Leuven die het project coördineert. U kan de RIS vinden op <http://ris.vl-brabant.be>

TD

HET GRAF VAN HENRI VAN DE VELDE IN TERVUREN

De voorbije Open Monumentendag maakte nog eens duidelijk dat het niet alleen buitenlanders zijn die de architectuur van Henri van de Velde appreciëren. Het project 'Henri van de Velde en zijn burea' in Tervuren, met de openstelling van enkele cottagewoningen, lokte enkele duizenden bezoekers. Maar Tervuren bezit niet alleen La nouvelle Maison op de Albertlaan, een huis waarin de kunstenaar-architect tot 1947 zelf gewoond heeft. Op het kerkhof langs de Duisburgsesteenweg, rechts tegen de bovenmuur, bevinden zich ook de graven van hemzelf en zijn vrouw. Op die graven staan twee sobere, door hemzelf ontworpen stenen, met daarop hun naam en een Art Nouveau-tekening van hun initialen: **HVDV** voor Henri VAN DE VELDE en **MS** voor zijn echtgenote Maria SËTHE. Achter de stenen stonden vroeger enkele taxusbomen, waarvan er nu nog één overblijft. Twee Tervuurse verenigingen, de Vrienden van de School van Tervuren en de Koninklijke Heemkundige Kring Sint-Hubertus, hebben er zich de voorbije jaren om bekommerd de beide graven te onderhouden door opnieuw goudkleur op de letters aan te brengen en erica te planten. Het is een klein maar zinrijk eerbetoon aan 'der grösste Architect des Abendlandes', zoals de Duitsers hem graag noemen.

FOTO: ALAIN BRUYNDONCKX

Maurits WYNANTS

Biogroenten kweken is gezonder voor de mens én beter voor het milieu, zo dachten een stel groene jongens en meisjes in de jaren '80, toen de eerste hormoonschandalen het nieuws haalden. Een aantal jonge intellectuelen voegde de daad bij het woord en werd bioboer. Vandaag is bio de kinderschoenen ontgroeid en wordt de sector professioneel gerund.

Toen Jean-Pierre De Leener 25 jaar geleden voor landbouwingenieur studeerde, specialisatie plantenbescherming (!), kwam stilaan de omvang van het hormonenprobleem in het vlees aan het licht. 'Ik was toen actief in de studentenbeweging', vertelt hij. 'Van de hormonen in het vlees naar groente en fruit was maar een kleine stap. Wij vonden het belangrijk dat er gezonde producten op de markt kwamen, zonder sproeistoffen tegen ziekten, zonder onkruidverdelgers en zonder zware bemesting. Sommigen van ons zijn toen met biolandbouw begonnen. Geen zonen en dochters van boeren, maar intellectuelen, idealisten die overtuigd waren van de goede zaak. Maar 'boeren' is een zware stiel zodat ongeveer de helft van die enthousiastelingen heeft er vandaag het bijltje bij heeft neergelegd. Hun plaats werd ingenomen door boeren die van de gangbare landbouw naar de biologische teelt zijn omgeschakeld.'

Aanschuiven

Jean-Pierre De Leener is halftijds bioboer en werkt sinds het aantreden van de nieuwe regering halftijds als adviseur op het kabinet van minister van Landbouw en Milieu, Vera Dua. In '86 kocht hij in Sint-Pieters-Leeuw een landbouwbedrijfje. Op de gunstig gelegen zuiderhelling begon hij biogroente te kweken: voornamelijk sla, venkel, broccoli en bloemkool. Plastiek-tunnels maken vroege en late teelten mogelijk. In het voorjaar groeien daar pijpajuintjes, spinazie, selder, sla; in

FOTO: PASCAL WINDENSON

de zomer tomaat, paprika, komkommer, bleekselder; in het najaar veldsla. Aanvankelijk was het de bedoeling om alleen aan thuisverkoop te doen. Elke zaterdagvoormiddag was het aanschuiven in het kleine winkeltje naast het woonhuis van de bioboer, maar al

Die wekelijkse leveringen combineert hij nu met de rechtstreekse verkoop op zaterdagvoormiddag op de boerderij.

Het grote verschil

Is biogroente echt zo verschillend van de gangbare groente? 'Als je biogroente wil kweken heb je in de eerste plaats een goede bodem nodig', aldus De Leener. 'Daarom mag een bepaalde teelt maar één keer om de vier jaar op hetzelfde perceel groeien, anders is de kans groot dat er ziekten in de grond blijven zitten. Het is ook de bedoeling om zo te kweken dat spuiten niet hoeft, want in de biolandbouw is dat uiteraard niet toegestaan. Daarom gebruiken we minder (en organische) meststoffen. Hoe minder meststoffen (stikstof), hoe minder bladluizen er bijvoorbeeld op sla zitten. Wij zorgen er daarom ook voor dat de gewassen voldoende droog staan en dat de planten voldoende uit elkaar worden geplant.

Biologische groenten zijn niet te duur, maar de prijzen voor de gangbare producten zijn veel te laag'

vlug werd ook aan de groothandel geleverd. Toen die fusioneerde en naar het moeilijk bereikbare Sint-Katelijne-Waver trok, begon Jean-Pierre De Leener aan collega's boeren te leveren die groenteabbonementen verdelen.

GROENTEKWEKERS IN EN OM DE RAND

- **Danny Billens** (Oetingen, 054/56.84.25)
- **Jean-Pierre De Leener** (Sint-Pieters-Leeuw, 02/378.08.74)
- **Den diepen Boomgaard**
(Ook groenteabbonementen, Grimbergen, 02/270.00.35)
- **Kestemont** (Sint-Martens-Lennik, 02/569.70.93)
- **L&A** (Asse, 02/452.49.31)
- **Pajottenlander** (Pepingen, 02/360.35.55)
- **Philippe Sergooris** (Steenhuffel, 052/37.48.89)
- **Jos Vandersmissen** (Halle, 02/356.81.76)
- **De Weerd-Geerts** (ook groenteabbonementen, Bever, 054/58.07.06).

naar professionele bioboeren

Is zo'n biologisch geteelde sla dan wel helemaal zuiver? Wat met de (zure) regen die toch nog altijd uit de lucht valt? 'Daar hebben we uiteraard geen greep op, maar wij maken de natuur wel niet nog vuiler dan ze al is', lacht Jean-Pierre De Leener. 'Aan de vervuiling voegen wij niets meer toe. Op het vlak van het milieu realiseren wij echt wel wat: we bemesten minder, gebruiken minder water en spuiten minder chemische stoffen.'

Te lage prijzen

Waarom is biologische groente toch zo duur? 'Bio is niet te duur, maar de prijzen van de gangbare producten zijn veel te laag', relativeert Jean-Pierre De Leener. 'Als je weet dat aardappelen voor 0,75 fr per kilo worden verkocht dan besef je ook dat tegen zo'n prijs alleen met verlies kan worden gewerkt!' Jean-Pierre De Leener wijst in dat verband op het probleem van de distributie die met de grote winsten gaat lopen. Het westerse landbouwbeleid is er volgens hem op gericht om 'altijd meer' te produceren. De filosofie daarachter is dat de landbouwprijzen laag moeten worden gehouden, zodat de index niet stijgt. Hierdoor spenderen mensen maar 13 % van hun budget aan voeding en blijft er nog veel geld over voor andere consumptie, bijvoorbeeld in het domein van de vrijetijd.

De bioboer daarentegen heeft van in het begin een goede prijs gevraagd voor zijn kwaliteitsproducten en heeft desalniettemin de wind in de zeilen! De vooruitzichten voor de biolandbouw zijn op dit moment heel wat positiever dan die in de gangbare landbouw. Jean-Pierre De Leener: 'De biolandbouw is vandaag een vraagmarkt (de vraag is groter dan het aanbod) en de gangbare landbouw is een overschottenmarkt (krijgt de producten niet kwijt, moet werken met lage prijzen). Kwaliteit leveren is bovendien het enige antwoord op de massale import die in de toekomst vanuit het buitenland te verwachten valt.'

Biogroentemaanden

Omdat aan het leveren van kwaliteit een prijskaartje hangt, blijven de hoge winstmarges van de distributie in de toekomst een probleem. 'Als antwoord hierop ontstonden de alternatieve distributiekanaalen', zegt De Leener. Bioproducenten gingen aan huis verkopen, via de natuurvoedingswinkel of via aparte distributiekanaalen zoals biomarkten en het systeem van de groentemaanden waaraan ook Jean-Pierre De Leener levert.

Het systeem van de biogroentemaanden biedt voor de producent en consument interessante voordelen. De consument krijgt iedere week een heel vers aanbod van de beste seizoensgroenten op zijn bord. Zelf het assortiment kiezen, is er wel niet bij, maar de consument spaart tijd uit en leert tevens flink wat nieuwe groenten kennen.

Wie in het systeem stapt, sluit een overeenkomst met de bioboer om wekelijks een kleine of grote groentemand af te nemen. Een kleine mand volstaat voor 4 maaltijden voor 2 personen, een grote mand voor 4 maaltijden voor 4 personen. De biogroentebouwer weet één week tevoren wat de inhoud van de volgende mand zal zijn. Hij levert dit assortiment van de week de dag vóór de verdeling op een afgesproken plaats.

Opdoemende gevaren

In de toekomst zal de bioverkoop volgens Jean-Pierre De Leener allicht meer en meer langs de traditionele kanalen gaan verlopen, met alle gevaar vandien voor de bioproducent. 'In de warenhuizen zien we nu al in toenemende

VELT BIOLOGISCHE ZADEN EN PootGOED

Wie zelf groene biovingers voelt tintelen, doet er goed aan om ook met biologische zaden en plantjes te werken. Hiervoor kunnen biotuiniers bij Velt vzw terecht, de Vereniging voor Ecologische Leef- en Teeltwijze. Velt brengt overigens voor de tweede keer een catalogus uit met uitsluitend biologisch geteelde zaai- en pootgoed. Deze zaadjes werden dus niet zoals gangbare zaadjes behandeld met pesticiden en kregen geen jasje met allerlei verdelgingsmiddelen. Ze komen van biologische zaadhuizen (o.m. De Bolster in Nederland, Le BiauGerme in Frankrijk en Somers in België). De catalogus bevat een ruim aanbod: 207 groenterassen, 7 rassen aardappelpootgoed, 6 knoflooksoorten, 6 kiemgroenten, 11 groenbemesters, 25 kruiden en 59 eenjarige bloemen. Wie voor het jaar 2000 aansluit bij Velt krijgt de catalogus gratis toegestuurd en ontvangt uiteraard ook de volgende jaargang van het blad Seizoenen. Info: Velt, Uitbreidingsstraat 392c, 2600 Berchem, tel 03/281 74 75.

mate bio naast producten van de gangbare landbouw. De vraag ernaar is veel groter dan het aanbod en de bioboeren kunnen niet volgen. Het gevaar schuilt in de hoek van de distributie die traditioneel zeer grote marges opeist en dat ongetwijfeld ook zal doen als ze een deel van de bio-sector weet in te palmen.'

Het fenomeen doet zich vandaag al in Nederland voor in het domein van de biogroentemaanden. Daar heeft een distributeur massaal die markt ingepalmd en vult wekelijks in heel Nederland 15.000 manden. Als zo'n distributeur de producent op het vlak van prijs onder druk gaat zetten, is de biologische groentekweek ten dode opgeschreven, waarschuwt Jean-Pierre De Leener.

Marleen Teugels

FOTO: PASCAL VIGNERON

Elke eerste zondag van september haalt Administrateur-Generaal van het Bloso Carla Galle het nieuws, als er melding wordt gemaakt van het aantal Gordelaars. 'De Gordel is een beetje het slachtoffer geworden van zijn eigen succes, in die zin dat men zich vaak vastpint op het aantal deelnemers en dat is voor een stuk onterecht. Cijfers zijn belangrijk maar andere aspecten zoals organisatie en veiligheid zijn dat ook', aldus Carla Galle. Toch nog snel even vermelden dat er op de laatste Gordel ruim 9000 deelnemers méér waren dan het jaar ervoor. Dat brengt het totaal op 83.172. En of het weer daar voor iets tussen zit?

CG Net zoals bij alle andere evenementen in openlucht is het weer een niet onbelangrijke factor, maar je mag niet uit het oog verliezen dat de Gordel een heel trouw publiek heeft, goed of slecht weer. De laatste vijf jaar hadden we pech met het weer maar dan nog kwamen er 70.000 Gordelaars opdagen en dat is natuurlijk een hele prestatie. Daarmee is de Gordel nog altijd de grootste Vlaamse familiale en sportieve happening. Dat succes schuilt in de 'gezonde mix': het is een Vlaams initiatief, het is een sportief evenement en een muzikaal gebeuren met heel wat randanimatie.

Het verheugt ons dat ook politici van alle strekkingen al jaren deelnemen aan de Gordel, wat erop wijst dat ze het initiatief steunen en waarderen.

Als het kriebelt...

Wordt sport op die manier niet 'gebruikt'?

CG De Gordel is zoals ik zei niet uitsluitend een sportief evenement, de Gordel is uniek: het is een initiatief van en voor Vlamingen, de sport wordt niet misbruikt en het Vlaams-

FOTO: PATRICK DE SPICHLAREE

Carla Galle: Inzet van de ouders is onmisbaar om jeugd aan het sporten te krijgen

zijn wordt niet misbruikt. Je kunt als Vlaming perfect een dagje gezond sporten bij wijze van steun aan de Vlamingen in de -overigens prachtige- Vlaamse rand, daar is niets verkeerd aan. Wij proberen met een aantrekkelijk programma ieder jaar weer opnieuw tienduizenden Vlamingen naar de rand te brengen en dat kun je alleen met die typische 'Gordelsfeer' waarmee we een heel divers publiek bereiken: er is voor elk wat wils. De Gordel is effectief iets anders dan een puur politieke manifestatie met enkele toespraken. Vanuit die overweging hebben we ook de Gordel voor scholen in het leven geroepen: om de schoolgaande jeugd te sensibiliseren wat de Vlaamse problematiek in de rand rond Brussel betreft.

En niet omdat er iets moet worden gedaan aan de slechte fysieke conditie van de Vlaamse jongeren?

CG Ik zou niet durven stellen dat de fysieke conditie van de Vlaamse jeugd slecht is, wel dat ze niet goed is. Dat geldt trouwens niet alleen voor België, dat is in andere Europese landen net zo.

Het heeft te maken met het feit dat kinderen te weinig bewegen, te veel zitten en te veel snoepen. Er is een gebrek aan beweging in heel de opvoeding in tegenstelling tot vroeger. Het is een normaal maatschappelijk verschijnsel.

Het grootste probleem situeert zich vooral in de leeftijdscategorie van 15 tot 18 jaar. Omdat regelmatig bewegen en sport belangrijk zijn -dat is wetenschappelijk aangetoond- hebben wij de laatste jaren systematisch de nadruk gelegd op de promotie van de sport bij de jeugd (het organiseren van de Gordel is overigens niet te vergelijken met de 'normale' opdrachten van Bloso). Hoe en waar kun je het best regelmatig sporten? In clubverband natuurlijk en daarop hebben wij de nadruk gelegd in de jeugdsport campagne 'Als het kriebelt moet je sporten'. We stelden vast dat jongeren van 15 à 16 jaar afhaken en daarom moet sport voor die leeftijdscategorie opnieuw aantrekkelijk worden gemaakt. Dat is niet alleen een uitdaging voor Bloso, want tenslotte werken wij vooral ondersteunend, maar vooral voor de sportclubs en -federaties. Het is in tegenstelling tot vroeger niet meer zo dat jongeren meteen warmlopen voor sport in clubverband. Sport moet vandaag anders aangebracht worden, jongeren moeten ook anders aangesproken worden. Clubs mogen daarbij niet alleen aandacht hebben voor getalenteerde jongeren die ze al als kind recruterend, ze moeten zich ook bekommeren om de niet-getalenteerden, de grote groep dus. Het Bloso zet sensibiliseringscampagnes op, maar het is op het veld dat het moet gebeuren, meer bepaald in de clubs. Misschien is het wel dé uitdaging om niet alleen de jeugd te sensibiliseren maar ook hun ouders en hun omgeving. Het vergt namelijk veel inzet van ouders om een paar keer per week het ene kind naar de zwemclub te brengen en het andere te gaan afhalen van de judoclub. De vraag is in welke mate we de ouders kunnen overtuigen

van het belang van die inzet, want als de ouders geen tijd hebben kunnen de kinderen niet gaan sporten omdat ze voor hun vervoer vaak zijn aangewezen op hun ouders. Er wordt nu meer van de ouders gevraagd dan in mijn tijd; Ik kon rustig met de fiets naar de trainingen in het zwembad en mijn moeder moest alleen inspringen als er competitie was.

Het is natuurlijk ook een kwestie van mentaliteit: hoe komt het dat andere landen zoals Australië en Nederland, om het dichterbij de deur te houden, een sportcultuur hebben terwijl wij dat nooit echt hebben gehad?

Een kwestie van karakter

Hoe bent u zelf in de topsport terechtgekomen?

CG Ik ben eerder toevallig lid geworden van mijn zwemclub, Neptunus Aalst, ik zwom niet beter of slechter dan om het even welk ander kind. Ik had wellicht wel aanleg, maar het was toch vooral een kwestie van karakter. Eenmaal lid van de zwemclub ging het allemaal vrij snel. In het begin

‘Topsport combineren met mijn studies was keihard, maar ik heb er veel van geleerd qua inzet en timemanagement’

train je twee keer per week, na een maand werd het tempo opgedreven, en toen ik na een jaar werd opgenomen in de competitiegroep, werd ik snel Belgisch kampioen. Alles bij elkaar haalde ik 25 Belgische titels en was ik recordhoudster op verschillende afstanden. Dat kon toen nog omdat het zwemmen in België niet op wereldniveau stond, wat nu wel het geval is. De zwemsport van de jaren zestig is niet te vergelijken met de zwemsport vandaag, er is inmiddels veel ten goede veranderd.

De laatste jaren doen onze zwemmers het overigens erg goed, het zijn professionelen geworden. Dat was bij mij niet het geval: ik combineerde de topsport eerst met de humaniora en later met mijn studies Politieke en Sociale Wetenschappen. Er was toen geen sprake van faciliteiten voor stu-

Carla Galle (Blos): ‘If I had to choose all over again...’

Carla Galle is administrator-general of Blos

(the Bestuur voor Lichamelijke Opvoeding, Sport en Openluchtlevens - the Council for physical education, sport and outdoor activities). Every year Blos organises 'De Gordel', the largest bicycle and walking event in Flanders, as well as promotional campaigns aimed at encouraging young people to get involved with sport at club level, to name just two of its many activities. Carla Galle is herself a former top-class competitive swimmer with more than 25 Belgian titles to her credit. 'I combined top-flight competitive sport with my studies. In the sixties there weren't any facilities for athletes who wanted to study. Happily all that's changed now. Combining studying with an involvement in sport at a high level was very hard work, but it taught me a lot about dedication and time management. If I had to choose all over again I would make exactly the same decision', says Carla Galle who, after a hard day's work, likes to work in her garden in Beersel. 'I need the garden and nature to maintain my 'equilibrium', she says.

derende topsporters, integendeel, je werd op de universiteit zelfs eerder met een scheef oog bekeken. De mentaliteit is nu heel anders; Als iemand de energie wil opbrengen om topsport te combineren met studies wordt dat gesteund en zelfs aangemoedigd.

Moest ik vandaag de kans krijgen opnieuw te beginnen dan zou ik precies hetzelfde doen, want de sport heeft mij veel bijgebracht. De combinatie met mijn studies was niet eenvoudig, het was zelfs keihard, maar ik heb er veel van geleerd qua inzet en ook qua timemanagement. Bovendien heb ik door de topsport een stukje van de wereld kunnen zien en daar ik hield ik ook heel wat sociale contacten aan over. Toen ik in 1971 afstudeerde bleek mijn 'naam' als zwemster in combinatie met een universitair diploma een grote troef op de arbeidsmarkt. Op een be-

paald ogenblik kon ik maar liefst op vijf plaatsen beginnen. Ook Amerikaanse bedrijven waren geïnteresseerd in de combinatie van topsport en een diploma. Ik had dus niet de minste moeite om een baan te vinden.

Fervent tuinierster

CG Zoals wel meer mensen met een drukke baan, ben ik tien jaar geleden op zoek gegaan naar een woonplaats die dichterbij Brussel lag om zo het woon-werkverkeer te beperken. Ik ben eerder toevallig terechtgekomen in Beersel, het had ook een andere groene gemeente kunnen zijn. Ik wilde niet in Brussel wonen omdat 'het groen' belangrijk is voor mij. Ik ben geen stadsmens, ik hou van de natuur en van de landelijke rust. Tien jaar geleden was het financieel nog haalbaar om een woning te kopen in de rand. De rand rond Brussel is rijk aan schitterende plekken maar die zijn vandaag helaas voor veel Vlamingen onbetaalbaar geworden en dat is volgens mij het grote probleem in deze regio.

Ik ben een fervent tuinierster, na het werk wil ik de tuin in, naar de bloemen en de beesten, zo kom ik tot rust. Ik ben graag bezig in de tuin en ik heb dat nodig voor mijn evenwicht. Ik doe niet meer actief aan sport, maar een paar uur tuinieren of met de kruiwagen af en aan rijden in een hellende tuin is ook een goede oefening. Het is daarna net alsof je een zware training achter de rug hebt!

Geneviève Ostyn

FOTO: PATRIEK DE SPIEGELAARDE

Veel energie besparen en toch comfortabel wonen

Zuinig omgaan met energie roept bij velen nog al te vaak het beeld op van mensen die met drie truien boven elkaar op een kamertje zitten, waar de thermostaat enkele graden lager staat en de verlichting schaars is. Om dat beeld bij de bevolking te wijzigen en de betrokken sectoren rechtstreeks aan te pakken, voert de Bond Beter Leefmilieu (BBL) in november een campagne in Vlaanderen.

De hele maand november worden in samenwerking met de betrokken sector activiteiten georganiseerd rond energiezuinig bouwen en wonen. De campagne wil aantonen dat energie sparen in huis kan zonder aan comfort te moeten inboeten. 'Vorige energiecampagnes richtten zich te veel op het niveau van spaarlampen en toestellen', zegt Danny Jacobs van de BBL. 'Die campagnes wierpen hun vruchten af omdat ze werden georganiseerd in samenwerking met de intercommunales onder de vorm van premies. De consument kon bijvoorbeeld aan verminderd tarief spaarlampen kopen of kreeg een korting van enkele duizenden op de aankoop van een koelkast met A-label. Het is natuurlijk belangrijk om de consument aan te pakken in zijn portemonnee, anders bereik je alleen de super-gemotiveerde energiebespaarders, maar de grote besparingen zitten nog altijd in structurele ingrepen', oordeelt Danny Jacobs. 'Daarom richten wij ons tijdens deze campagne maand tot particulieren die bouwen of verbouwen en tot architecten.'

Nacht van de duisternis

Energiezuinige woningen en kantoren zwaaien op 21 en 28 november hun deuren open op verschillende plaatsen in Vlaanderen. Bewoners doen hun verhaal over hoe zij isoleerden, een rendabele verwarmingsketel uitzoch-

ten, hun woning doordacht inplantten en welke ventilatietechnieken zij toepassen. Zij maken duidelijk dat energie besparen kan door doordachte keuzes te maken voor duurzame en comfortabele technieken, zoals hoogrendementsbeglazing, een degelijke ventilatie, hoogrendementsketels voor verwarming, doeltreffende isolatie en gebruik van zonne-energie. Net als vorig jaar is er tijdens de campagne maand opnieuw een Nacht van de duisternis, deze keer op zaterdag 13 november. Ook in de rand wordt daaraan op veel plaatsen meegedaan. Openbare verlichting is de belangrijkste oorzaak van lichthinder en lichtvervuiling. Er bestaan nochtans talloze besparingsmogelijkheden. Kwiklampen kunnen worden vervangen door natriumlampen, nieuwe armaturen kunnen gerichter licht verspreiden en overvloedige verlichting

'Omdat de grote besparingen nog altijd in structurele ingrepen zitten, richten we ons tot particulieren die bouwen en verbouwen'

kan tussen 24 en 6 uur worden gedoofd. Met al die ingrepen samen kan de helft worden bespaard op de jaarverlichting in Vlaanderen en dat scheelt al gauw een kleine 400 miljoen op het budget van de gemeenten en het Vlaams Gewest.

Tijdens de Nacht van de duisternis wordt per regio in verschillende toepasselijke activiteiten voorzien. Op sommige plaatsen worden bijvoorbeeld verhalen over heksen en andere duistere figuren opgedist.

FOTO: PASCAL WINGENBOOS

Herhalings-effect

Tenslotte biedt de BBL nog voordrachtavonden aan over energiezuinig bouwen en wonen in 2000, met als thema energieprestaties verzoenen met kwaliteitsvolle architectuur. De voordrachten vinden plaats in Leuven, Antwerpen, Gent, Hasselt en Brugge en richten zich specifiek tot architecten. 'Op zich verwachten we niet veel van één maand campagne voeren', zegt Danny Jacobs, 'maar het herhalings-effect speelt. Wij willen jaarlijks uitpakken met een sensibiliseringscampagne en verder een stimulans geven aan de sectoren die dag-in dag-uit met energie bezig zijn om oordeelkundig te werk te gaan.'

An Van hamme

Het magazine van de Maand Energiezuinig Bouwen en Wonen is verkrijgbaar bij de Bond Beter Leefmilieu.
Tel.: 02-282.17.20,
fax: 02-230.53.89,
e-mail: hostmaster@bbvlv.be

VAN 4/11 TOT 3/12

RANDUIT

A G E N D A

Wereldklank

Op 8 september 1.1 werd Vlabra'ccent geboren, een samenwerkingsverband tussen 25 erkende culturele centra in Vlaams-Brabant plus de vzw 'de Rand'. Met deze gestroomlijnde samenwerking wordt ondermeer gemikt op grootsere projecten die voor de centra afzonderlijk niet haalbaar zouden zijn. De eerste vrucht van Vlabra'ccent blijkt inmiddels al gerijpt en wordt u aangeboden onder de titel 'Wereldklank'. Vanaf 13 november van dit jaar tot 29 april 2000 kunt u in verschillende culturele centra proeven van het kruim van de Wereldmuziek in een reeks van 9 concerten.

GC de Kam in Wezembeek-Oppem bijt op 13 november a.s. de spits af met 'Nomades', een Bretoens viertal dat klinkt alsof ze met tien zijn. Op 18 november strijken in het GC de Bosuil in Jezus-Eik 'Les Frères Radi' neer met hun opzweepende raïmuziek. 'Laïs', de zowat bekendste 'meidengroep' van Vlaanderen is op 27 november in GC de Lijsterbes in Kraainem te beluisteren. In 'Wereldklank' kunt u verder nog kennismaken met

'Urna & Ensemble' van de Mongoolse zangeres Urna Chahar Tugchi, 'Las Siete Potencias' uit Cuba, het spraakmakende Deense percussionistenensemble 'Safri Duo', het Keltische 'The Swigshif', fadozangeres Christina Branco uit Portugal en met de Spaanse flamencozangeres Bettina la Castano.

Voor meer inlichtingen en reservering kunt u terecht bij: CC Den Blank, Begijnhof 11, 3090 Overijse, tel. 02-687.59.59, fax 02-687.42.90 of bij het cultureel centrum van uw woonplaats.

Overijse en de twee wereldoorlogen

In november herdenken we traditioneel de slachtoffers van de twee wereldoorlogen. In het cultureel centrum Den Blank kunt u van 8 tot 28 november terecht

voor een boeiende tentoonstelling over Overijse en buurgemeenten tijdens de eerste en tweede Wereldoorlog. Gedurende meer dan een jaar werden foto's, documenten en objecten verzameld uit de privécollecties van verschillende families.

U krijgt een beeld van de vlucht, de bezetting, de troepenbewegingen, de voedselbedeling, de transportmiddelen, de bevrijding,... Kortom de oorlog beschreven door degenen die hem meemaakten.

CC Den Blank, Begijnhof 11, 8-28 nov Info 02-687.59.59

Het meisje van Zaventem

Ter afsluiting van het Van Dijkjaar wordt in Zaventem op 12, 13 en 14 november a.s. de musical 'Het meisje van Zaventem' in wereldpremière opgevoerd. Onderweg naar Italië verblijft de schilder Anthoon Van Dijk rond 1621 een tijdje in Zaventem. Daar wordt hij hopeloos verliefd op Isabella, de dochter van Maarten van Ophem schout van Zaventem. De liefde is wederzijds, maar toch wijst het

meisje de schilder af omdat ze vindt dat hij zich zonder haar beter als een groot kunstenaar kan ontplooiën. 'Het meisje van Zaventem' wordt opgevoerd in een indrukwekkend decor en met meer dan 200

muzikanten. Christa Biesemans, die zingt in het koor van de Vlaamse Opera en Joris Bosman, zanger in het VRT-koor, vertolken de hoofdrollen. Hugo Segers, regie-assistent bij de Vlaamse Opera, leidt deze superproductie in goede banen.

Voor praktische info, zie verder in deze agenda.

PODIUMKUNSTEN

THEATER

DOORLOPEND

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263.0343
Gemeenteplein
Geert Hoste Sterk, 17-21 nov
● 20.15

DOORLOPEND

VILVOORDE

CC 't Bolwerk
Bolwerkstraat 17
Het Cognac-mysterie,
een komedie door toneelvereniging
De Goubloem,
Info 02-253.09.80
● 20.00: 19/20 nov
15.00: 21 nov

DOORLOPEND

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460.73.24
Kaasmarkt 75
Plaza Suite door Wemmelse Toneel-
kring Pokus Pats, 19/20/21 nov,
kaarten 02-460.15.50.
● 20.00
15.00: zo

DOORLOPEND

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam 02-731.43.31
Beekstraat 172
Rare gevallen, org. De Morgenster,
26/27 nov en 3/4/5 dec
● 15.00 en 20.00

DOORLOPEND

ZAVENTEM

Zaal 'Ons Huis'
Kerkdries, Sterrebeek

De bokskampioen,

een klucht door het gezelschap De Sterre,
● 20.00: 19/20 nov
15.00: 21 nov

DONDERDAG 4 NOV

VILVOORDE

CC Vilvoorde 02-255.46.90
Bergstraat 1
Willems witte konijn door
poppentheater Jejem Piron, (4-7 jaar).
● 14.30

ZATERDAG 6 NOV

ALSEMBERG

CC de Meent 02-380.23.85
Gemeenveldstraat 34
Cook it door The Primitives.
● 15.00

ZATERDAG 6 NOV

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263.03.43
Gemeenteplein
The Zoo Story/Old Friends
met Victor Löw en Leslie De Gruyter,
regie Edward Albee.
● 20.15

MAANDAG 8 NOV

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687.59.59
Begijnhof 11
Zippo door Theater Froelroe.
● 13.30
10.00 en 13.30: 9 nov

DONDERDAG 11 NOV

ALSEMBERG

CC de Meent 02-380.23.85
Gemeenveldstraat 34

Afrikaanse clownshow

door Adesa.
● 15.00

VRIJDAG 12 NOV

TERVUREN

CC Papeblok 02-768.03.00
Pastoor Vandersandestraat
Geert Hoste Sterk/Try Out.
● 20.30

MAANDAG 15 NOV

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687.59.59
Begijnhof 11
Lui zweet door Theater De Storm.
● 13.30

DINSDAG 16 NOV

SINT-GENESIUS-RODE

GC De Boesdaalhoeve 02-381.14.51
Hoestraat 67
Shadowlands door Theater Round-
about, GLTT i.s.m. vzw 'de Rand'.
● 20.00

DINSDAG 16 NOV

ZELLIK

CC Den Horinck 02-488.78.21
Noorderlaan 20
**schoolvoorstelling OMOEs-
tuintje** door Theater Taptoe, 6-9 jaar.

WOENSDAG 17 NOV

LINKEBEEK

GC De Moelie 02-380.77.51
Sint-Sebastiaanstraat 14
**De ridder die bang was
in het donker**
door poppentheater Wortel.
● 14.00

VRIJDAG 19 NOV

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687.59.59
Begijnhof 11
Koningskinderen
door Theater De Queeste.
● 13.30

ZATERDAG 20 NOV

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687.59.59
Begijnhof 11
De vierde maat
door De Nieuwe Snaar.
● 20.30

ZATERDAG 20 NOV

VILVOORDE

CC Koningslo
Bergstraat 1
**De koning van de Paprika-
chips** van Pascale Platel i.s.m. Bronks,
(+8 jaar).
● 14.30

ZONDAG 21 NOV

DILBEEK

CC Westrand 02-466.20.30
Kamerrijklaan
Fietsen door Het Paleis, remake van
het succesverhaal van Gregie De Maeyer
(+ 4 jaar).
● 14.30

ZONDAG 21 NOV

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687.59.59
Begijnhof 11
De vierde maat
door De Nieuwe Snaar.
● 20.30

DOORLOPEND

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687.59.59
Begijnhof 11
Akke akke tuut
door Theater 4Hoog.
● ma 22 nov om 13.30
di 23 nov om 10.00 en 13.30
woe 24 nov om 9.30
do 25 nov om 9.30
vr 26 nov om 10.00

ADESA

DONDERDAG 25 NOV**DILBEEK**

CC Westrand 02-466.20.30

Kamerrijcklaan

De conference van Bob De Moor:

Omdat er zoveel hun muil roeren die niets te vertellen hebben...

🕒 20.30

DONDERDAG 25 NOV**WEMMEL**

GC De Zandloper 02-460.73.24

Kaasmarkt 75

Johan Padan en de ontdekking van Amerika

door de Internationale nieuwe scène.

🕒 20.00

VRIJDAG 26 NOV**LINKEBEEK**

GC De Moelie 02-380.77.51

Sint-Sebastiaanstraat 14

De bemoeial door de toneelvrienden van Linkebeek.

🕒 20.00

VRIJDAG 26 NOV**TERVUREN**

CC Papeblok 02-768.03.00

Pastoor Vandersandestraat

Guido Gezelle viering:**Komt kijkt ne keer en****proeft**, een geïntegreerd programma van poëzie, proza en muziek naar aanleiding van het overlijden van Guido Gezelle in 1899.

🕒 20.30

ZATERDAG 27 NOV**DILBEEK**

CC Westrand 02-466.20.30

Kamerrijcklaan

De telduivel door De Tijd/Het Paleis, toneel met een wiskundeknobbel (+12 jaar).

🕒 20.30

ZATERDAG 27 NOV**GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263.03.43

Gemeenteplein

Het aards paradijs

door Het Gevolg.

🕒 20.15

ZONDAG 28 NOV**LINKEBEEK**

De Moelie 02-380.77.51

Sint-Sebastiaanstraat 14

De bemoeial

door de toneelvrienden van Linkebeek.

🕒 15.00

DONDERDAG 2 DEC**ALSEMBERG**

CC de Meent 02-380.23.85

Gemeenveldstraat 34

De telduivel door Het Paleis/DeTijd.

🕒 13.30

DONDERDAG 2 DEC**WEMMEL**

GC De Zandloper 02-460.73.24

Kaasmarkt 75

Alleene uit aller ogen

door Rubio strijkkwartet, muziektheater.

20.00

MUSICAL**DOORLOPEND****ZAVENTEM**

Gemeentelijke sporthal

Het meisje van Zaventem:

Musical die het leven van Antoon Van Dyck uitbeeldt, in het kader van de viering 400 jaar Van Dyck, 12/13/14 nov

Info 02-759.66.75

🕒 20.00

MUZIEK**KLASSIEK****WOENSDAG 10 NOV****DILBEEK**

CC Westrand 02-466.20.30

Kamerrijcklaan

Nationaal orkest van België, sprookjessymfonieën,

met werk van Humperdinck, Stravinsky, dirigent Michel Tilkin.

🕒 20.30

ZONDAG 14 NOV**WEMMEL**

GC De Zandloper 02-460.73.24

Kaasmarkt 75

Zefiro Torna

met Crudo amor, morir mi sento.

🕒 11.00

VRIJDAG 19 NOV**GRIMBERGEN**

Kerk Beigem

Het Spiegel Strijkkwartet,

Guido De Neve & Eric Mélon (viool),

Leo De Neve (altviool), Jan Sciffer (cello).

Info CC Strombeek 02-263.03.43

🕒 20.15

POP & ROCK**VRIJDAG 5 NOV****LINKEBEEK**

GC De Moelie 02-380.77.51

Sint-Sebastiaanstraat 14

Café-optreden Bodhi,

een rockgroep uit Lot, i.s.m. Jeulink.

🕒 21.30

ZATERDAG 6 NOV**TERVUREN**

CC Papeblok 02-768.03.00

Pastoor Vandersandestraat

Clouseau Live 10 jaar later,

i.s.m. werkgroep 11.11.11-Rock

ZATERDAG 20 NOV**ZELLIK**

CC Den Horinck 02-488.78.21

Noorderlaan 20

As'Bestfestival en freepodium,

i.s.m. Jeugdhuis Time-Out,

Jeugddienst Assen en Zellik Aktief.

🕒 19.00: freepodium

22.00: Les Trutttes

23.30: Climaxfuif

WOENSDAG 24 NOV**GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263.03.43

Gemeenteplein

Crème Fraîch: °Bar 8°,

een eigen sound die vooral jongeren moet aanspreken.

🕒 20.15

DONDERDAG 25 NOV**DILBEEK**

Zaal 'Verloren Hofke' 02-569.76.41

DE TELDUIVEL**Twinkelende wiskunde**

Wil je zoals Robert, de jongen uit het boek van Hans Magnus Enzensberger, twinkelende oogjes krijgen bij de gedachte aan wiskunde? De telduivel bezoekt hem elke nacht in zijn dromen en maakt wiskunde bevattelijk en fascinerend.

Met behulp van konijnen en kauwgom worden de meest fundamentele en gesofisticeerde principes van de wiskunde zonneklaar. Het 'zakjappannertje' is een onmisbaar speeltuig, want getallen hebben zo hun kuren. Neem De Tijd in Hetpaleis, tel daarbij de eigenzinnige humor van Herwig De Weerd, Tania Vander Sande (Moeder Vaneigens) en Bas Teecken, vermenigvuldig dat met de ernst van Lucas Vandervost en Hans Magnus Enzensberger en bekijk het resultaat op het toneel.

Tania Vander Sande (Moeder Vaneigens) en Bas Teecken, vermenigvuldig dat met de ernst van Lucas Vandervost en Hans Magnus Enzensberger en bekijk het resultaat op het toneel.

Zaterdag 27 november, 🕒 20.30

Info CC Westrand 02-466.20.30

Chip Taylor (USA), uniek concert in België, i.s.m. 'Groen Treeske' & 'Essegem Blues Brussels'.
 ● 20.30

WERELDMUZIEK

VRIJDAG 5 NOV

GRIMBERGEN

Fenikshof
Think of One,
 Marrakech Emballages Ensemble.
 Info CC Strombeek
 02-263.03.43
 ● 20.30

ZATERDAG 13 NOV

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam 02-731.43.31
 Beekstraat 172
Les Nomades, Bretoense folkmuziek.
 ● 20.00
 zie ook: november in de rand

DONDERDAG 18 NOV

OVERIJSE

GC De Bosuil 02-657.31.79
 Witherendreef 1
Les frères Radi met Rai,
 een geslaagde combinatie van westerse pop
 en volksmuziek uit de Mahreb-landen.
 ● 20.00

VRIJDAG 26 NOV

DILBEEK

CC Westrand 02-466.20.30
 Kamerrijcklaan
Les petites frappes door
 Boumlala, dolkomische slagwerk-cocktail.
 ● 20.30

VRIJDAG 26 NOV

TERVUREN

CC Papeblok 02-768.03.00
 Pastoor Vandersandestraat
Les piliers de cabaret,
 folkmuziek.
 ● 20.30

ZATERDAG 27 NOV

KRAAINEM

GC De Lijsterbes 02-721.28.06
 Lijsterbessenbomenlaan 6
Lais & groep.
 ● 20.00

CHANSON

VRIJDAG 12 NOV

DILBEEK

CC Westrand 02-466.20.30
 Kamerrijcklaan
Jo Lemaire, Une Vie.
 ● 20.30

VRIJDAG 19 NOV

DILBEEK

CC Westrand 02-466.20.30
 Kamerrijcklaan
**Roland van Campenhout
 & Wannes van de Velde:**
De nomaden van de muziek.
 ● 20.30

VRIJDAG 19 NOV

VILVOORDE

CC Vilvoorde 02-255.46.90
 Bergstraat 1
Katou, ademloos en stil zitten luisteren
 naar alles wat hemels kan zijn.
 ● 20.30

VRIJDAG 26 NOV

VILVOORDE

CC Vilvoorde 02-255.46.90
 Bergstraat 1
Jan De Wilde & Combo,
 ironisch, sarcastisch en absurd met een
 tedere onderbouw, in het kader van het
 31ste Leeuws Cultuurfestival.
 ● 20.30

ZATERDAG 27 NOV

KRAAINEM

GC De Lijsterbes 02-721.28.06
 Lijsterbessenbomenlaan 6
Lais & groep in concert.
 ● 20.00

FILM

DINSDAG 2 NOV

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263.03.43
 Gemeenteplein
Notting Hill met Julia Roberts,
 Hugh Grant, regie Roger Michell.
 ● 20.30 eveneens op woe 3 nov.

DONDERDAG 4 NOV

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263.03.43
 Gemeenteplein
The King and I,
 Warner Bros, regie Richard Rich.
 ● 15.00

DONDERDAG 4 NOV

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263.03.43
 Gemeenteplein
Waking Ned Devine
 met David Kelly, Ian Bannen,
 Susan Lynch, regie Kirk Jones.
 ● 20.30

ZATERDAG 6 NOV

DILBEEK

CC Westrand 02-466.20.30
 Kamerrijcklaan
De glasblazerskinderen,
 regie Anders Grönros, vanaf 8 jaar.
 ● 14.00

ZONDAG 7 NOV

ALSEMBERG

CC de Meent 02-380.23.85
 Gemeenveldstraat 34
Abeltje naar een boek van A.M.G.
 Schmidt, regie Ben Sombogaart.
 ● 15.00

Palio-Paréa, dat moet Griekenland zijn

Palio-Paréa betekent zoveel als 'oude maten onder elkaar' of 'oude jongens krentenbrood'. De leden van Palio-Paréa zijn via de Griekse blues in aanraking gekomen met Griekse muziek. Het repertoire van de groep omvat dan ook liederen en improvisaties uit verschillende stijlen binnen Griekse muziek. Door deze verscheidenheid ontstaat een rijke muzikale schakering van prachtige melodieën, de weemoed van de Griekse blues, de verleidelijke ritmes van Sirtos en Tsifteteli, overtuigende zang en samen-zang, hypnotiserende klanken van bouzouki en baglama.

Het is deze typisch Griekse sfeer die in de muziek van Palio-Paréa centraal staat. De groep heeft door zijn samenstelling en muzikale achtergrond een verassend eigen klankkleur en interpretatie ontwikkeld. Een concert van Palio-Paréa kan daarom het best omschreven worden als een avontuurlijke reis door de Griekse muziek, waarin Oost en West elkaar ontmoeten.

Vrijdag 12 november in CC Den Horinck om ● 20.30

ZONDAG 7 NOV

ALSEMBERG

CC de Meent 02-380.23.85
Gemeenveldstraat 34

American History X

met Edward Norton, regie Tony Kaye.

● 20.00

DINSDAG 9 NOV

DILBEEK

CC Westrand 02-466.20.30
Kamerrijcklaan

The Barber of Siberia

met Julia Ormond en Oleg Menshikov,
regie Nikita Mikhalkov.

● 20.30

Abeltje

DINSDAG 9 NOV

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263.03.43
Gemeenteplein

American History X met Edward Norton, Stacy Keach, regie Tony Kaye.

● 20.30

VRIJDAG 12 NOV

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam 02-731.43.31
Beekstraat 172

Wings of the Dove

met Helena Bonham-Carter, Linus Roache en Alison Elliot, regie Ian Softley

● 20.00

DINSDAG 16 NOV

DILBEEK

CC Westrand 02-466.20.30
Kamerrijcklaan

Notting Hill met Hugh Grant en Julia Roberts, regie Roger Michell.

● 20.30

ZONDAG 21 NOV

ALSEMBERG

CC de Meent 02-380.23.85
Gemeenveldstraat 34

Antz met stemmen van Woody Allen, Sharon Stone, regie Eric Darell.

● 20.00

DINSDAG 23 NOV

DILBEEK

CC Westrand 02-466.20.30
Kamerrijcklaan

Analyze This met Robert De Niro en Billy Crystal, regie Harold Ramis.

● 20.30

DINSDAG 23 NOV

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263.03.43
Gemeenteplein

Ravenous met David Arquette, Guy Pearce, Jeremy Davies, regie Antonia Bird.

● 20.30

DINSDAG 30 NOV

DILBEEK

CC Westrand 02-466.20.30
Kamerrijcklaan

Deep Blue Sea, regie Renny Harlin.

● 20.30

DINSDAG 30 NOV

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263.03.43
Gemeenteplein

Midsummer Night's Dream met Kevin Kline, Michelle Pfeiffer, regie Michael Hoffman.

● 20.30

DOORLOPEND

DILBEEK

Kasteel La Motte
Lumbeekstraat 20

Fototentoonstelling: straatkinderen in India,

5-21 nov

Info 02-453.17.07

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263.03.43
Gemeenteplein

Tentoonstelling van Gorik Lindemans (illustrator).

19 nov tot 19 dec

GRIMBERGEN

Ostzaal Abdij Grimbergen

Tentoonstelling van Luc Vanmaldeghem (schilder) en Willy Peeters (sculpturen),

5-14 nov, org. Marnixring Zennedal.

Info 02-269.17.08

● 16.00-21.00

za/zo: 11.00-22.00

KRAAINEM

GC De Lijsterbes 02-721.28.06
Lijsterbessenbomenlaan 6

Foyertentoonstelling: Kunst in huis, een kennismaking,

deel 1 tot 21 nov en deel 2 van 24 nov tot 19 dec

● 14.00-20.00: woe/vrij/za

10.00-18.00: zo

LINKEBEEK

GC De Moelie 02-380.77.51
Sint-Sebastiaanstraat 14

Tentoonstelling: La Maissonnee,

12-21 nov

LINKEBEEK

GC De Moelie 02-380.77.51
Sint-Sebastiaanstraat 14

Tentoonstelling: Outsider kunst, vernissage 12 nov van 20.00-22.00, 13/20 nov: 14.00-18.00
14/21 nov: 10.00-12.00/14.00-16.00

SINT-PIETERS-LEEUV

Gemeentehuis

Tentoonstelling beeldende kunsten met werken van Leeuwse inwoners,

19 nov vernissage tot 5 dec

● 9.00-16.00: tijdens de week

14.00-18.00: za

10.00-12.00 en 14.00-18.00: zo

TERVUREN

Africa Museum

Tentoonstelling:

Magisch Marokko, tot 5 dec

● 10.00-17.00: di-vrij

10.00-18.00: zo

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam 02-731.43.31
Beekstraat 172

Pentekeningen en aquarellen van Miryam Ceuppens, gratis, heel de maand nov

ZAVENTEM

Cultuurhoeve Mariadal
Kouterweg 2

11de hobbytentoonstelling

met zelfgemaakte werken van clubleden,
org. Hobbyclub Zaventem, 27/28 nov

● 10.00-19.00

ZONDAG 7 NOV

SINT-GENESIUS-RODE

Kerk Ten Broek
Ten Broekstraat

Landschapswandeling van wandelgroep

'De Dauwtrappers Rode'.

Info 02-380.32.67

● 14.30

DOORLOPEND

DILBEEK

Kasteel La Motte

Maak eens een animatie-filmpje voor je kinderen:

alles wat met beeld per beeldopname te maken heeft, komt hier aan bod, docent Olivier D'Hose, 20/21 nov

● 9.00-12.00
13.00-17.00

DILBEEK

Kasteel La Motte

Cursus kleurenleer,

docent Jean Decoster, 20/21 nov

● 10.00-13.00
14.00-18.00

DILBEEK

ABK

Artistieke impulsen met kleuters, i.s.m. ABK, 6 jaar,

13/20/27 nov en 4 dec

● 10.00-12.00

DILBEEK

CC Westrand 02-466.20.30

Kamerrijklaan

Percussie voor kleuters van 4 tot 6 jaar, i.s.m. Mallemuze,

13/20/27 nov en 4 dec

● 10.00-12.00

DILBEEK

CC Westrand 02-466.20.30

Kamerrijklaan

Stempercussie,

i.s.m. Wisper, 18/25 nov en

2/9/16/23 dec

● 20.00-22.00

GRIMBERGEN

Fenikshof

Afrikaanse percussie,

10/17/24 nov

Info CC Strombeek

02-263.03.43

● 19.00-20.30: beginners

20.30-22.00: gevorderden

GRIMBERGEN

Fenikshof

Afrikaanse dans,

9/16/23/30 nov

● 19.30-20.45: beginners

21.00-22.15: gevorderden

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263.03.43

Gemeenteplein

De wonderde wereld van de insecten door prof. Frans Jacobs,

in het kader van Universiteit Vrije Tijd-Davidsfonds, 17/24 nov en 1/8/15 dec, inschrijving: 1700fr.

Info 02-269.01.43

● 14.00-16.00

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263.03.43

Gemeenteplein

Knutselen rond het thema griezelen, 3/4/5 nov

● 14.00-17.00

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263.03.43

Gemeenteplein

Kleuters dansen,

13/20/27 nov en 4 dec

● 9.30-10.30 (3-4 jaar)

10.45-12.00 (5-6 jaar)

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263.03.43

Gemeenteplein

Inleiding tot de actuele kunst in drie lessen en bezoek aan

S.M.A.K., 10/17/24 nov en 27 nov: bezoek museum.

● 20.00-22.00

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263.03.43

Gemeenteplein

Cursus tekenen en schilderen:

verbeelden naar vrouwelijk naakt, de kleur als klank, 12/19/26 nov en 3/10/17 dec

● 19.30-22.00

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263.03.43

Gemeenteplein

Expressief aquarel,

9/16/23/30 nov en 7/14 dec

● 19.30-22.00

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263.03.43

Gemeenteplein

Kennismaking PC,

12/19/26 nov en 3/10 dec

● 19.30-22.30

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263.03.43

Gemeenteplein

Word voor gevorderden,

17/24 nov en 1 dec

● 19.30-22.30

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263.03.43

Gemeenteplein

Schilderen: experimenteren met

kleuren, 10/17/24 nov en 1/8/15 dec

● 19.30-22.00

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263.03.43

Gemeenteplein

Expressief portretteren met droge tekenmiddelen,

18/25 nov en 2 dec

● 13.30-16.00

KRAAINEM

GC De Lijsterbes 02-721.28.06

Lijsterbessenbomenlaan 6

Beeldend en creatief atelier: speelproject (4-6 jaar) o.l.v.

Jeugddienst Crefi, 17/24 nov en 1 dec

● 14.00-16.30

KRAAINEM

GC De Lijsterbes 02-721.28.06

Lijsterbessenbomenlaan 6

De Papieren wereld

(6-8 jaar): alle vormen van papier dienen als basis materiaal voor een creatieve namiddag o.l.v. Jeugddienst Mooss, 17/24 nov en 1 dec

● 14.00-17.00

MERCHTEM

Opleidingscentrum Merchtem

Dendermondestraat 26

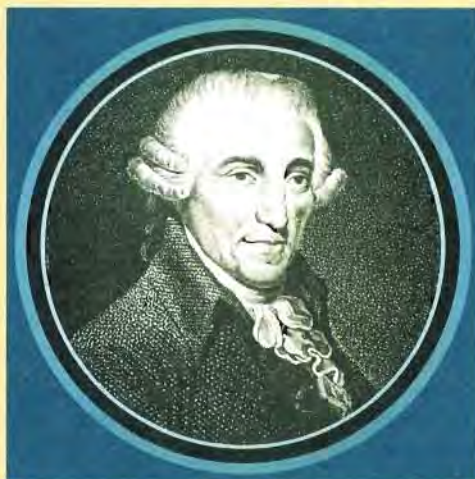
Gastvrouw-Gastheer,

een avontuurlijke reis met culinaire ver-rassingen voor fijn onthaal en gezellig

Een muzikale reis met Haydn

Al meer dan vijf jaar is Universiteit Vrije Tijd Davidsfonds actief aanwezig in Vlaanderen. Om te beantwoorden aan een grote behoefte start Universiteit Vrije Tijd dit najaar in Sint-Genesius-Rode met een nieuw initiatief: Luistercursussen Muziek. Met Haydn als spilfiguur leren we tijdens deze cursus de achttiende-eeuwse muziek, mens en maatschappij op een andere manier kennen.

Haydn kreeg zijn opleiding in de laat-barok, schreef zijn eerste composities in de stijl van het rococo, maar evolueerde in zijn volle rijpheid naar de klassiek. Aan de hand van enkele biografische gegevens en een groot aantal muzikale fragmenten maken we kennis met de mens Haydn, zijn unieke creaties en zijn inspirerende omgeving. Haydn ligt aan de basis van de grote muzikale vernieuwing van de achttiende eeuw. De symfonie, de sonate, het kwartet en het concerto: het krijgt vorm en klank tijdens deze muzikale avonden. Iedereen is welkom en muzikale voorkennis is niet vereist.

8/15/22 en 29 november, van ● 20.00 tot 22.00 in GC De Boesdaalhoeve. Info 02-380.99.61

tafelen, elke zaterdagvoormiddag van
13 nov tot 18 dec, 5.900fr
Info 052-370.730
● 9.30-12.30

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687.59.59
Begijnhof 11
**Spirituele klanken van
oost naar west,**
16/23/30 nov
● 20.00

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687.59.59
Begijnhof 11
**Cursus filosofie:
Het toeval in het leven,**
30 nov en 7/14/21 dec
● 20.00

SINT-GENESIUS-RODE

GC De Boesdaalhoeve 02-381.14.51
Hoevestraat 67
Het beest brult, muziekinitiatie
voor jonge kinderen, 13/20/27 nov
● 10.00-12.00

SINT-GENESIUS-RODE

GC De Boesdaalhoeve 02-381.14.51
**Er was eens...danspaspes in
sprookjes,** van 7-9 jaar,
13/20/27 nov, vooraf inschrijven.
● 9.30-11.30

SINT-GENESIUS-RODE

GC De Boesdaalhoeve 02-381.14.51
Integrale yoga, 18/25 nov
● 20.30-22.30

SINT-PIETERS-LEEUEW

Kasteel Coloma
**Hoe je tuin inrichten of
herinrichten?**
10/17/24 nov en 1 dec
Info CC Coloma 02-371.22.62
● 19.30-22.00

TERVUREN

CC Papeblok 02-768.03.00
Pastoor Vandersandestraat
**Energieopbouw: interactieve
cursus met energieopbouw-
wende oefeningen,** door Johan
Van de Rostijne, 5 lessen, 15/22/29
nov en 6/13 dec
● 10.00-12.00

VILVOORDE

CC Koningslo
Streekbaan 185
**Decoreren met stoffen:
stof tot praten,** vier dinsdagen
16/23/30 nov en 7 dec, i.s.m. Vlied.
● 20.00-22.40

VILVOORDE

CC Koningslo
Streekbaan 185
**Dansatelier: De doeken-
dans,** spelen en dansen met doeken, bel-
letjes, slingers, elastieken en andere dingen,
(4-6 jaar), i.s.m. Mooss, 3/4/5 nov
● 10.00-12.00

VRIJDAG 5 NOV**ALSEMBERG**

CC de Meent 02-380.23.85
Gemeenveldstraat 34
**Creatief atelier: creatief
met Al Balis.**
● 13.30

VRIJDAG 5 NOV

Zaventem
Bovenzaal cultuurhoeve Mariadal
**Voordracht: De natuurlijke
huisapotheek** door Hilde Piens,
org. VELT 'Woluwedal-Oase' (Vereniging
voor Ecologische Leef- en Teeltwijze).
● 20.00

MAANDAG 11 NOV**TERVUREN**

CC Papeblok 02-768.03.00
Pastoor Vandersandestraat
**Het Trio Courante: Zijt wie
gij zijt...** Verrassend mooie fragmenten
uit het oeuvre van Louis Paul Boon met
begeleidende muziek op dwarsfluit en piano,
org. Het Humanistisch Verbond Tervuren
i.s.m. CC Papeblok en de bibliotheek.
● 20.00

DONDERDAG 11 NOV**GRIMBERGEN**

Ostzaal abdij Grimbergen
**Francis Verdoodt over 'De
poëzie van Guido Gezelle.**
Info 02-269.17.08
● 19.00

VRIJDAG 19 NOV**WEZEMBEEK-OPPEM**

GC De Kam 02-731.43.31
Beekstraat 172
**Literair debat met Paul De
Wispelaere,** org. A. Vermeylenfonds.
● 20.00

DINSDAG 23 NOV**DILBEEK**

CC Westrand 02-466.20.30
Kamerrijcklaan
**Kosovo: de uitgestelde
oorlog,** door Raymond Detrez, profes-
sor Oost-Europese en Balkan-geschiedenis.
● 14.00

WOENSDAG 24 NOV**WEMMEL**

GC De Zandloper 02-460.73.24
Kaasmarkt 75
**Wegwijs in de politieke
doolhof**
● 20.00

DONDERDAG 25 NOV**OVERIJSE**

CC Den Blank 02-687.59.59
Begijnhof 11
Internet, een kennismaking.
● 20.00

LITERAIR WEEKEND**ZATERDAG 13 EN ZONDAG 14 NOV**

Kraainem
GC De Lijsterbes 02-721.28.06
Lijsterbessenbomenlaan 6

Tweedehands boekenmarkt, wie erbij wil zijn als verkoper kan
zich inschrijven (300fr) tot 1 nov, bij Marc en Ria Platel 02-720.69.84
● 10.00-16.00 9.00-13.00: op zo

Tentoonstelling: Vlaamse Literatuur in 10 talen, Diapason (vereniging
van Literaire Vertalers) en foto's van G. Van Aerschot (van het tijdschrift BRU-
TAAL), tijdens de boekenmarkt.

Literaire gasten:

jeugdenschrijver **Ed Franck** leest uit eigen werk, (Wie wil Wubbe weg, Spetters
in tenten, Zomer zeventien, De hemel bestaat, Stille brieven,...), een aanrader
voor jeugdige lezers van 9-12 jaar,
13 nov ● 14.00

Clara Haesaert spreekt over
poëzie en leest voor uit eigen werk,
(De overkant, Voorbij de laatste vijver),
13 nov ● 15.00

Hans De Belder spreekt over
'zijn' Ierland, 14 nov ● 11.00
Poëzie en proza van en door de leden
en medewerkers van Brussel Literair:
het tijdschrift BRUTAAL en
Diapason, 14 nov ● 14.00

VARIA**DOORLOPEND****KRAAINEM**

GC De Lijsterbes 02-721.28.06
Lijsterbessenlaan 6
Kerstmarkt,
org. Hobbyclub Kreativa, 20-21 nov

DOORLOPEND

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam 02-731.43.31
Beekstraat 172

Stripbibliotheek met Nederlandstalige en anderstalige strips,
org. De Jeugdtraud Wezembeek-Oppem
i.s.m. GC De Kam, elke zaterdag in nov
🕒 10.00-12.00

DOORLOPEND

ZAVENTEM

11.11.11.-actie in Groot-Zaventem, 12-14 nov.
Info 02-731.86.33 of 02-731.49.60

ZATERDAG 6 NOV

ZAVENTEM

Gemeentelijk Auditorium
Hoogstraat 50
Opening carnavalseizoen 1999-2000 en aanstelling van de 25ste Prins Carnaval, org. 'De Varkenskoppen'.
🕒 20.11

ZATERDAG 6 NOV

ZAVENTEM

Parochiecentrum Sint-Maarten
Veldeke 1
Inhuldiging van het nieuwe parochiecentrum met profane gezangen van het Sint-Martinuszangkoor.
🕒 20.00

DINSDAG 9 NOV

DILBEEK

CC Westrand 02-466.20.30
Smakkend naar Gent: bezoek aan Smak, het museum van Jan Hoet.
🕒 Vertrek 9.00

VRIJDAG 12 NOV

VLEZEMBEEK

De Merselborre
Opening 31ste Leeuwse cultuurfestival, met o.a. Doo the Doo, een live-formatie uit Bretagne met Texas beat en Swamp blues, gratis.
Info Coloma 02-371.22.62
🕒 20.00

ZONDAG 14 NOV

DILBEEK

CC Westrand 02-466.20.30
Kamerrijkiaan
Kazoo: actieve muzikale familiedag m.m.v. Mallemuze, Mooss, De Verbeelding, Voice Male, Raymond van het Groenewoud...
🕒 10.00

MAANDAG 15 NOV

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263.03.43
Gemeenteplein
Open repetities: actuele singer-songwriters komen op repetitiebezoek.
🕒 20.00

VRIJDAG 19 NOV

SINT-GENESIUS-RODE

GC De Boesdaalhoeve 02-381.14.51
Hoevestraat 67
Prijsuitreiking poëziewedstrijd met als thema: jong zijn in 2000.
🕒 20.00

VRIJDAG 19 NOV

TERVUREN

Koloniënpaleis
Paleizenlaan
Leopold II en de Belle Epoque: Historische bandketten in Tervuren, met zang dans en acteerhoogstandjes.
Info 015-28.79.59
🕒 19.30

ZONDAG 28 NOV

MEISE

Sint-Elooi kapel
Sint-Elooi viering, jaarlijkse Sint-Elooi bedevaart naar de Sint-Elooi kapel met zegening van ruiters, koetsiers... + optocht naar Meise-centrum en beiaard-recital, gratis.
🕒 10.30

125 jaar Sint-Clemenskerk

De neo-romaanse Sint-Clemenskerk in Hoeilaart is dit jaar 125 jaar oud (1874-1999) en die verjaardag wil men niet ongemerkt voorbij laten gaan. Na een tentoonstelling in de kerk en verschillende muzikale optredens, staat op 13 november a.s. een concert op het programma met de bekende organist Jozef Sluys. Violiste Jenny Spanoghe verleent eveneens haar medewerking aan dit concert. Zij vertolkt o.m. een nieuw compositie van Elias Gistelincx met als thema Jan van Ruusbroec. Omdat '125 jaar kerk' eveneens staat voor 125 jaar geloofsbeleving en hoop op gerechtigheid, wordt het gedachtengoed van de Vlaamse mysticus Jan van Ruusbroec belicht tijdens een colloquium dat op 27 november gedurende heel de dag wordt gehouden in het Felix Sohiecentrum. Ruusbroec leefde en werkte van ca. 1343 tot zijn dood in het Zoniënwood en was de laatste jaren van zijn leven prior van het Augustijnenklooster van Groenendaal. De festiviteiten rond de kerk worden op zondag 28 november afgesloten met een plechtige feestmis die wordt opgeluisterd door het Ruusbroeckoor.

Inlichtingen : tel. 02-657.05.98.

COLOFON

Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de volgende agenda die de periode van 3 december tot 4 januari bestrijkt, moeten ons de nodige informatie bezorgen voor 2 november a.s.

U kunt uw gegevens faxen naar **RandUit Agenda 02/767 57 86**. U kunt uw informatie ook per brief sturen naar ons redactieadres: **Paardenmarktstraat 48, 3080 Tervuren**, met de vermelding **RandUit Agenda**.

Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de Gemeenschapscentra en de culturele centra in de rand.

Om voor plaatsing in aanmerking te komen worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de rand.

RandUit Agenda wordt samengesteld door **Heidi Degreef**.

EINDREDACTIE: **Geneviève Ostyn**.

De pictogrammen die de verschillende rubrieken aanduiden zijn van de hand van **Chris Vandendriessche**.

VORMGEVING: **Mega.L.Una**, Brussel

DRUK: **A. De Cuyper-Robberecht**, Zele.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:

Henry Coenjaarts, Paardenmarktstraat 48, 3080 Tervuren.

RandUit Agenda wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie **Vlaams-Brabant** en met de logistieke steun van de vzw 'de Rand'.

Oudste vereniging van Vilvoorde springlevend

FOTO: FLOR STEIN

De Koninklijke Rederijkerskamer De Goubloem is de oudste actieve vereniging van Vilvoorde. Zij werd opgericht in 1494. Oude kasboeken bevatten details over spelen en feesten en daaruit blijkt dat heel wat 'ghesellen' zich maar wat graag overgeven aan braspertijen. Toch waren zij de dragers van het toenmalig letterkundige leven. Huidig 'Hoofdman' van de Goubloem is Luc Adriaenssens.

Het fenomeen 'kamer van rhetorike' dateert uit de eerste helft van de 15de eeuw. De oorsprong ligt waarschijnlijk in de toen bestaande verenigingen zoals de 'ghesellen vander kercken', 'ghesellen vander stede' of 'ghesellen vanden spele'. Deze kringen kregen in het begin van de 15de eeuw een wettig statuut en zijn zo geëvolueerd naar de rederijkerskamers. Luc Adriaenssens: 'Die mensen vervulden een socio-culturele functie en zorgden voor ontspanning en vermaak. Ze schreven proza en poëzie waarbij ze wel eens op de tenen traptten van de overheid. Enkelen kwamen zo hevig in botsing met het gezag dat de kamers in sommige delen van het land verboden werden en de gezellen ondergronds begonnen te werken.'

Toneelvereniging

De Vilvoordse kamer profileert zich gaandeweg als een vereniging voor toneel. Sinds het begin van deze eeuw treedt de Goubloem ten minste één keer per jaar voor het voetlicht. Luc Adriaenssens: 'In de loop van de jaren hebben we het aantal producties opgedreven en sinds het begin van de jaren '70 brengen we drie stukken per jaar. Het derde weekend van november is dat een toegankelijke productie voor het brede publiek. Het derde weekend van januari komt de jeugd aan bod en het derde weekend van maart brengen we een iets moeilijker stuk. Daarnaast luisteren we folkloristische evenementen op zoals de Brusselse Ommegang - waarbij wij een Brusselse rederijkerskamer uitbeelden - en enkele andere processies en stoeten zoals de beroemde Mariaprocesie van Halle.'

Jonge acteurs

Voor elke toneelvereniging is het behouden, aanvullen of zelfs uitbreiden van het spelerspotentieel een belangrijk gegeven. Daarom hield de Goubloem in 1973 'De Gouknopjes' boven de doopvont. Het werd meteen de vierde pijler in het activiteitenassortiment. Hoofdman Luc Adriaenssens: 'Ons belangrijkste areaal van nieuwe spelers zijn 'De Gouknopjes'. Met onze jeugdproductie van januari bezoeken

we altijd meerdere scholen en dan melden zich altijd enkele geïnteresseerde jongeren aan. Zo hebben we vandaag een twintigtal spelers tussen 13 en 18 jaar. Vanaf 18 jaar schakelen we ze in bij de volwassenproducties. Vaak is dat een moeilijke overgang maar gemiddeld zetten er per jaar toch twee jonge acteurs de stap. Bij de volwassenen hebben we zowat 35 actieve leden waarop we altijd een beroep kunnen doen voor artistieke of logistieke taken.'

Als novemberproductie heeft de Goubloem dit jaar gekozen voor 'Het Cognac-mysterie', een komedie van eigen bodem geschreven door Mieke Verbelen. Het stuk werd ooit opgevoerd in Herentals maar het had daar weinig succes. Gast-regisseur Ronny Waterschoot, zijn assistent Stef Van Litsenborgh en de auteur hebben het script evenwel grondig onder de loep genomen en het resultaat is een stevige komedie geworden die de lachspieren danig op de proef stelt.

'De rederijkerskamers hadden een socio-culturele functie en zorgden voor ontspanning en vermaak'

Stevige komedie

Regisseur Ronny Waterschoot staat zelf mee op de planken. 'Het is een technisch moeilijk stuk en ik voelde echt de behoefte om nog eens op te treden', licht hij toe. 'De plot kan ik uiteraard niet verklappen maar het verhaal speelt zich af in een kasteel waar een graaf een moord- en spookweekend organiseert. Wat aanvankelijk begint als een grap draait uiteindelijk uit op een brok harde realiteit. Het stuk vereist van de acteurs een strakke timing en vaak een hoog spreekdebiet. Daarbij komt nog een ingewikkeld decor en bijbehorende rekwisieten. Kortom, een echte uitdaging voor de Goubloem.'

Flor Stein

DATA 19, 20, 21 nov. '99

CC 't Bolwerk
Bolwerkstraat
Vilvoorde

INLICHTINGEN

Luc Adriaenssens

Thaelstraat 20
1800 Vilvoorde
Tf: (02)253 35 88

E-mail:

jon.igartua@advalvas.be
<http://www.degoubloem.be>

CONFERENCE

**Bob De Moor
in Havana**

De rookwolkjes van een Havanasigaar zorgen bij acteur Bob De Moor voor allerlei gedachtespinsels. In zijn conference neemt hij de luisteraar mee naar de groezelige havenbuurten van de Cubaanse hoofdstad, waar troubadours de matrozen in de donkere tangosalons vermaken. Of hij vergelijkt de geëmancipeerde eilandbewoners van nu met hun gehersenspoelde voorgangers. Castro wordt door velen nog steeds vereerd als een weldoener. Hoewel prostitutie officieel niet is toegelaten, betalen rijke toeristen grof

geld voor seks. Ook drugdealers hebben handen vol werk om aan de vraag te voldoen. In de bars en kroegen heerst een nostalgisch fiftiessfeertje. Westerse muziek moet het afleggen tegen de rumba en de son. Bob De Moor heeft geen moeite met de simpele danspasjes op de 'cha cha cha'. Hij praat zo overtuigend over zijn belevenissen in Cuba dat iedereen hem op zijn woord gelooft. Toch berusten zijn getuigenissen grotendeels op fantasie. Columnist Jo Van Damme leverde de tekst. In eerdere monologen als 'Olivetti '82' en 'Grasland' kwam op een hilarische manier al het schrijversberoep en het werklozenbestaan aan bod.

'Seks, drugs en cha cha cha: Dilbeek, Westrand, 25 november om 20u30. Res.02/466 20 30

MUZIKALE
BLOEMLEZING**Wonderweerdige Gezelle**

Op de vooravond van de 100ste verjaardag van zijn overlijden wordt Guido Gezelle (1830-1899) in Tervuren herdacht met een muzikale bloemlezing. Sylvie De Pauw zingt gedichten op composities van Lode Mortelmans,

Jozef Ryelandt, Marinus De Jong en Frederik Devreese. Hoe de Brugse schrijver monkelend over dansende meesjes en fladderende kalkoenen kon filosoferen komen we te weten van

voordrachtskunstenaar Pierre Callens. Hij verzamelde ook commentaren van tijdgenoten. Hieruit blijkt dat de priesterdichter niet alleen een bevlogen romanticus was, maar ook een ondeugende jongleur die iedere gelegenheid te baat nam om er enkele satirische verzen bij te bedenken. Als onverbeterlijke levensgenieter proefde Gezelle van de taal. Hij nipte aan de woorden, speelde met de mogelijkheden van het rijm en testte hun klankwaarde. Hij ontpopte zich als een natuur freak, die nauwlettend kon luisteren naar de onstandvastige wind, terwijl hij brevierde tussen de 'boterbloemekes met hun gouden bellekes'. De waargenomen bewegingen vertaalde hij stevast in ritmische sfeerbeelden. Hij koppelde esthetische aan morele waarden. Zo definieerde hij kunst als 'lichtgeschater in het slijk', terwijl hij zijn poëzie omschreef als een 'vluchtig vliegske, een wonderweerdig ding, dat ronkt en rinkt'. De uitnodigende titel van deze huldeavond sluit aan bij dit enthousiasme: 'Komt kijkt ne keer en proeft!'

Tervuren, Papeblok:
26 november om 20u30.
Res. 02/768 03 00

CABARET

Geert Hoste draait proef

Voor zijn eindejaarsshow heeft Geert Hoste inspiratie zat. Het legertje bekende Vlamingen met ondeugende karaktertrekken is sinds 1998 niet gekrompen, maar uitgebreid. De politieke stoelendans na de zomerverkiezingen heeft eveneens een hele resem nieuwe gezichten opgeleverd. Net als tijdens de vorige editie staat opnieuw het vorstenhuis centraal. Al moet vrijgezel Hoste nu wel eerder geuite vooroordelen in verband met de kroonprins herzien. Daarom zal hij eerstdaags een bondgenootschap sluiten met Laurent. Of ze samen met de rondstuwende, prinselijke sportwagen de mondaine contactbals aan de Azurenkunst zullen afschuimen valt te betwijfelen. Formele ontmoetingen in musea liggen meer voor de hand, tenzij Jan Hoet de aandacht opeist. Wie zijn shows in de rand bijwoont, hoort de grappen en de vrolijke anekdotes uit de eerste hand. Omdat de tijd niet stilstaat wordt er immers nog dagelijks aan het programma gesleuteld.

Tervuren, Papeblok, 12 november om 20u30 (try out) Tel.02/768 03 00
Strombeek-Bever, 17, 18 en 19 november (première) Tel.02/263 03 43
Daarna tournee

TENTOONSTELLING

De dingen en hun geheimen

Meubelen en kleren hebben geen stem, maar kunnen toch spreken. Juwelen en bloemen worden geschonken om een liefdesverklaring kracht bij te zetten. Volgens Filip Denis zijn dode voorwerpen eerder zeldzaam en misschien zelfs onbestaande. Hij schildert energieke objecten, zoals bijvoorbeeld een bloempot die naar beneden dordert. Hij is vooral in de ban van de sporen die zijn moeder achterliet, zoals de schoendozen waarin haar brieven waren opgeborgen, of haar dansschoenen en haar lingerie. De dingen lijken hun onafhankelijkheid op te eisen, want nooit verklappen ze alle geheimen. Een achteloos gevouwen hemd ontsluit haast niets over de persoon die het ooit heeft gedragen. Maar als Filip Denis het op doek vastlegt verandert het in een magisch kledingstuk dat opnieuw tot leven komt. Toch kan niemand er zijn naaktheid mee bedekken. Door de penseelstreken kan het enkel worden waargenomen. De beelden die de kunstenaar aanreikt vormen, volgens Denis, een verbinding tussen wat we weten en waarover we in het duister blijven tasten.

Sint-Genesius-Rode, galerie Evelyn De Beir, Halesesteeweg, 158. Van donderdag tot zondag van 14 tot 18u. Van 11 november tot 19 december. Info 02/38121 81.

THEATER

Blauwe broederstrijd

Al te vaak wanen stervelingen zich oppermachtig. Tennessee Williams (1911-1983) brengt in 'Het Aards Paradijs' personages voor het voetlicht die zich een goddelijke status hebben aangemeten. De halfbroers Lot en Kieken bekvechten om het ouderlijk huis en staan elkaar naar het leven. Zij lijken enigszins op de bijbelse figuren Kaïn en Abel. Het derde hoofdpersonage is een naïeve en berooide callgirl die alleen maar hunkert naar een huiselijk nest. In deze angstaanjagende thriller is seks een middelpuntvlindende kracht. Regisseur Ignace Cornelissen focust op de primaire omgangsvormen van mensen die te heftig zichzelf willen bevestigen. Hun gedrag is verwant aan dat van onvolwassen

FOTO: STUDIO BUR ROIP

pubers. Zodra het schuldgevoel of het zondebesef wegebben krijgen passies de vrije loop. De taal is rauwer dan in 'Tramlijn Begeerte' en 'Kat op een heet zinken dak', twee producties van de-

zelfde auteur die tijdens de vorige seizoenen hoog scoorden. De acteurs Romijn Conen, Chris Thijs en Mark Vandenbos belichamen tijdens de eerste taferelen ontwrichte zielepoten die zich nog vastklampen aan restjes hoop en liefde. Later zien ze in dat hun bestaan nietig en beperkt is. Decorontwerper Niek Kortekaas suggereert dat ook in zijn bescheiden vormgeving.

'Aards Paradijs' door Het Gevolg. CC Strombeek-Bever, 27 november om 20u15. Tel 02/263 03 43. Dilbeek, Westrand: 3 december om 20u30. Tel. 02/466 20 30 Overijse, Bosuil, 14 december om 20u. Tel. 02/657 31 79

CONCERT

Bretoense nomaden

Vioolvirtuoos Jean-Yves Martial richtte met bassist Marc Jacquier, gitarist Lionel Philippe en drummer Marc Guillevic 'les Nomades' op om niet langer geassocieerd te worden met hun geboortestreek. Hoewel de vier muzikale avonturiers de indruk wekken dat er zigeunerbloed door hun aderen stroomt, zijn ze wel degelijk afkomstig uit Frankrijk, meer bepaald uit Bretagne, een streek die in muzikale middens een belletje van herkenning doet rinkelen.

Tijdens hun concerten overonderen deze Nomaden het publiek met hartverwarmende nummers, die zowel aanleunen bij de Balkancultuur als bij de Noord-Afrikaanse raïmelodieën. Met de tablas en de andere percussie-instrumenten scanderen ze het bezwerende ritme, terwijl bouzouki en mondharp met veel zwier de emoties vertalen. Wie zijn ogen sluit denkt dat er geen vier maar twintig muzikanten uit de vier werelddelen op het podium staan.

Wezembeek-Oppem, De Kam: 13 november om 20u. Res. 02/731 43 31.

Ludo Dosogne

Bibliotheken in de rand moeten voldoen aan uiteenlopend verwachtingspatroon

Volgens het huidige bibliotheekdecreet dat dateert uit de jaren '80, moet elke gemeente in Vlaanderen een erkende bibliotheek hebben. Die bibliotheken moeten ook aan bepaalde normen voldoen, bijvoorbeeld inzake het percentage Nederlandstalige boeken dat aangeboden wordt. Maar ondanks die normen ontwikkelt elke bibliotheek zich op haar eigen manier, naargelang de concrete situatie binnen elke gemeente. Hoe is het gesteld in de Vlaamse rand? De bibliotheken van vier gemeenten onder de loep: Vilvoorde, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw en Kraainem.

Vilvoordse bibliotheek bron van informatie

De stad Vilvoorde heeft een middelgrote openbare bibliotheek, pal in het centrum van de stad, op de markt. Die bibliotheek is de voorbije tien jaar sterk gegroeid, met momenteel zo'n tienduizend gebruikers en meer dan 200.000 uitleningen per jaar. Bibliothecaresse Karla Theys is tevreden met die cijfers; De inwoners van Vilvoorde en omgeving hebben de weg naar de bibliotheek duidelijk gevonden. Maar ze komen er niet alleen om boeken te lenen. 'Vroeger beperkte de bibliotheek zich tot het aanbieden en uitlenen van boeken, maar nu krijgen we meer en meer de rol toebedeeld van informatiebemiddelaar. Heel veel mensen komen tegenwoordig naar de bibliotheek om informatie te zoeken en het is mede onze taak al die informatie overzichtelijk te presenteren', vertelt Karla Theys. Volgens haar is de bibliotheek ook de ideale plek om allerhande informatie te verstrekken, gezien er weinig instellingen zijn in een gemeente of stad waar zoveel mensen spontaan naartoe komen. Om een idee te hebben van het aantal mensen dat

boeken komt leven of informatie komt zoeken, heeft men aan de ingang van de bibliotheek een teller geplaatst die registreert hoeveel mensen er in totaal over de vloer komen. Blijkens de cijfers zijn dat er heel wat.

Karla Theys

Omdat Vilvoorde een stad is met een grote migrantengemeenschap zijn er onder al die bezoekers nogal wat migranten. Is het aanbod in de bibliotheek daaraan aangepast? Karla Theys zegt dat er voor buitenlanders geen echt specifieke collecties voorhanden zijn, maar dat daar eigenlijk ook geen vraag naar is. 'De migranten van de eerste generatie komen nauwelijks naar de bibliotheek. De tweede generatie is zeer goed geïntegreerd, gaat hier naar school en leest Nederlandstalige boeken', aldus Karla Theys.

Sint-Genesius-Rode, opboksen tegen de groten

De kleine plaatselijke openbare bibliotheek van faciliteitengemeente Sint-Genesius-Rode noteerde tot een paar jaar geleden meer dan 4.000 gebruikers en zo'n 110.000 uitleningen per jaar.

Maar de laatste tijd krijgt ze zware klappen. Sinds de opening van de erkende bibliotheek van Beersel in Alsemberg twee jaar geleden, is het aantal gebruikers en uitleningen gedaald. 'De bibliotheek van Beersel heeft een grote audiovisuele afdeling met cd's en cd-roms en dat trekt veel mensen aan, ook uit Sint-Genesius-Rode', vertelt Trui Sulmont, bibliothecaresse in Rode. Toch hoopt ze dat het aantal gebruikers opnieuw zal toenemen: 'We zijn volop bezig met de automatisering van onze bibliotheek om de gebruikers ook hier een betere service te kunnen geven'. Het blijkt niet eenvoudig te zijn als kleine bibliotheek aan de verwachtingen van de gebruikers te voldoen. Er wordt, zoals ook blijkt uit wat men in Vilvoorde ervaart, steeds meer geëist van een bibliotheek. 'Zowel de overheid als het publiek vragen almaar meer van ons, terwijl we het nog altijd met dezelfde beperkte middelen moeten doen', aldus Trui Sulmont.

In de bibliotheek van Sint-Genesius-Rode werken drie mensen, terwijl grote bibliotheken meestal over zo'n tien personeelsleden beschikken. 'Toch verwachten onze gebruikers evenveel van ons en dat is soms moeilijk', vindt Trui Sulmont.

Voor een kleine bibliotheek is het verre van eenvoudig om alle technologische veranderingen bij te houden. De personeelsleden krijgen bijvoorbeeld voor het gebruik van internet maar een beperkte opleiding waarmee ze geacht worden de gebruikers bij te staan bij allerhande problemen tijdens de internet sessies. 'In een grotere bibliotheek werken meer mensen en kunnen de taken beter verdeeld worden. Iemand kan zich dan bijvoorbeeld meer specialiseren in het gebruik van internet. Bij ons is dat niet mogelijk. Het gebeurt dat gebruikers die hier

komen internetten er veel meer van kennen dan de personeelsleden', aldus Trui Sulmont. Volgens haar zouden kleinere bibliotheken beter tred kunnen houden indien ze meer steun zouden krijgen van de overheid. 'Vroeger had ik het gevoel dat ik de materie waarmee ik werkte volledig beheerste, nu heb ik dat veel minder. Dat vind ik spijtig', zegt de Rodense bibliothecaresse.

Sint-Pieters-Leeuw loopt voorop

De middelgrote openbare bibliotheek van Sint-Pieters-Leeuw ligt aan de Rink in het centrum van de gemeente. Naast die centrale hoofdbibliotheek zijn er nog vier bedieningspunten in Ruisbroek, Negenmanneke, Vlezenbeek en Zuun. De bibliotheek van Sint-Pieters-Leeuw telt een kleine 6.000 gebruikers en bijna 200.000 uitleningen per jaar. Begin 1993 werd in de hoofdbibliotheek gestart met een automatiseringsproject zodat sinds eind 1998

'Vroeger ging je naar de bibliotheek om een boek te lenen, maar nu komen er steeds meer mensen die op zoek zijn naar informatie'

de collecties van alle bedieningspunten van de gemeente in de computer zijn ingevoerd. Al in 1997 introduceerde de bibliotheek internet en ze was daarmee de allereerste in de regio die het gebruik daarvan gratis aanbood. 'Wij gaan ervan uit dat het internet een bron van informatie- en zoekmogelijkheden is, net zoals naslagwerken in boekvorm. De gebruikers kunnen die naslagwerken gratis consulteren, dus moest dat volgens mij met internet ook gratis kunnen', zegt Gilbert Pické, bibliothecaris in de hoofdbibliotheek in Sint-Pieters-Leeuw. Onlangs werd ook een on line verbinding tot stand gebracht met twee van de vier filialen. Dat betekent concreet dat elke gebruiker in die filialen ter plaatse het bestand van heel Sint-Pieters-Leeuw kan consulteren in de computer van de hoofdbibliotheek.

De bibliotheek van Sint-Pieters-Leeuw was ook hier de eerste in de rand die zo'n on line verbinding op poten zette. 'Die automatisering kost wel veel geld, maar heeft zeker haar voordelen. De gebruiker vindt gemakkelijker terug wat hij nodig heeft en ook het personeel heeft er baat bij', constateert een tevreden Gilbert Pické.

Kraainem draait op vrijwilligers

Kraainem is een buitenbeentje. Het is naast Drogenbos en Linkebeek één van de drie faciliteitengemeenten die geen erkende openbare bibliotheek heeft. Er is in Kraainem wel een parochiale Nederlandstalige bibliotheek die volledig draait op de inzet van vrijwilligers. 'Eigenlijk is niemand daar ongelukkig over, maar er zal wel een probleem rijzen als dat klein groepje mensen dat de bibliotheek nu draaiend houdt wegvalt, zegt Marc Platel, hoofd van de VU-studiedienst die in Kraainem woont. De gemeente heeft ook een Franstalige bibliotheek die eveneens door vrijwilligers wordt gerund en die behoorlijk wat succes heeft. Wat met de bepaling uit het bibliotheekdecreet dat elke Vlaamse gemeente, dus ook Kraainem, een erkende openbare bibliotheek moet hebben? 'Het hoofdzakelijk Franstalige gemeentebestuur zal nooit op eigen initiatief een officieel erkende bibliotheek op poten zetten', oordeelt Marc Platel. Toch is er hoop, want er is een nieuw decreet op komst volgens hetwelk de Vlaamse overheid in de plaats kan treden van het gemeentebestuur. Aldus zou Kraainem eveneens een erkende Nederlandstalige

Gilbert Pické

bibliotheek kunnen krijgen. Marc Platel vindt dat een goede evolutie, maar bekijkt de zaken realistisch: 'Als er in Kraainem ooit een erkende bibliotheek komt dan kan die niet fungeren volgens dezelfde normen die in Lummen of Veurne gelden. De situatie in de rand en zeker die in de faciliteitengemeenten is totaal verschillend. De Vlaamse aanwezigheid in Kraainem gaat er stelselmatig op achteruit. Daar-

om kun je je bijvoorbeeld niet veroorloven, zoals in andere gemeenten, om maar tien percent Franstalige boeken in je openbare bibliotheek te hebben. Als je een beleid van openheid wil voeren naar de anderstaligen, moet je hen ook iets kunnen aanbieden. Het ideaal zou zijn een bibliotheek met de helft Nederlandstalige boeken en de helft anderstalige, zoals Franse, Duitse, Engelse en voor mijn part zelfs Japanse. Maar ik vrees dat dat wishful thinking is', besluit Platel.

In augustus van dit jaar besliste de provincie Vlaams-Brabant om haar subsidie aan de bibliotheken van Drogenbos, Linkebeek en Kraainem te heroriënteren. Blijkbaar ontvangen de bibliotheken al sinds 1996 samen een subsidie van 600.000 frank, maar wordt die som niet opgebruikt. Vanaf nu zal de Centrale Openbare Bibliotheek van Leuven met het geld een collectie Nederlandstalige boeken aankopen, die wisselend in de drie bibliotheken te vinden zal zijn. Op die manier wil de provincie de verfransing van de bibliotheken in de Vlaamse rand tegengaan.

Tina Deneeyer

Libraries in the outskirts

According to the current library decree, each community in Flanders must have its own library which meets certain standards. Beyond these standards, each library is free to develop in its own way, in accordance with the concrete circumstances of its community. Another reality is that libraries today are being asked to satisfy a much wider range of expectations than ever before. Earlier, people went to libraries simply to take out a book, but now more and more people come seeking all kinds of information, and even to surf the Internet. Naturally, this development is just as noticeable in the outskirts as elsewhere, and RandKrant recently visited the libraries of Vilvoorde, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw and Kraainem to see how they are meeting the new challenge.

DAAR BIJ DIE WATERMOLEN

Dat de Vlaamse Gemeenschap zo onverstandig is geweest deze eeuw de faciliteiten in de rand te laten woekeren in plaats van ze tijdig uit te roeien, is een spijtige zaak. Ze moet die ondingen nu wel meenemen naar de volgende eeuw. Daarin zullen de faciliteiten dan hopelijk op den duur vanzelf "uitdoven". Ze zullen immers volkomen achterhaald zijn (en zijn dat overigens nu al), in hun Vlaamse gemeenten en Vlaams-Brabantse streek waarvan de besturen hun beleid helemaal - nog meer dan nu al het geval is - op een Europese leest zullen moeten schoeien.

Hoe het er inzake taal, communicatie, dienstverlening en gemeenschapsleven in de rand aan toe zal gaan, maak ik nu al mee, in mijn eigen randgemeente Overijse, niet in het openbaar daar, maar in een privéclub. Die heet "Watermolen", om de voor de hand liggende reden dat ze gehuisvest is in een oud molengebouw aan de IJse, waarnaar van oudsher in het Nederlands wordt verwezen, nogal wiesde in een van oudsher Nederlandstalig dorp.

De club is een fitnesscentrum en er komen sportievelingen over de vloer en mensen (zoals ik) die wat beweging in hun te zittend leven willen brengen. Ze doen er allemaal ongeveer hetzelfde (lichaamsoefeningen), maar vormen toch een bonte verzameling: meisjes en jongens, mannen en vrouwen, ouderen en jongeren, dikken en dunnen, kleinen en groten, rijken en minder rijken. En ze spreken alle talen. Dat is ook nogal wiesde in Overijse, waar de bevolking zo internationaal is als het assortiment voedingswaren in een grootwarenhuis.

Er wordt in een fitnesscentrum meer gehijgd en geblazen dan gepraat, maar toch hangt er ook conversatie in de lucht of uitwisseling van hulp en beleefdheden. Ik heb in dat verband nog

"Waar windt ge u over op?" vragen vrienden me als ik over de taalproblematiek in de rand begin. Ik stel me die vraag ook zelf, verwens het onderwerp naar de vorige eeuw en ben vastbesloten om het niet mee te nemen naar de volgende eeuw. Die wordt ook voor mij Europees en daar verheug ik me op: alles in euro en wij in alle talen. Ik wil dan geprogrammeerd zijn zoals mijn GSM: waar ik land, stemt mijn toestel zich automatisch af op het plaatselijke netwerk.

FOTO: RITA DANNEELS

geen talentelling van de clubleden gedaan, maar heb de indruk dat er in de Watermolen, zoals op de donderdagse markt in Overijse, meer Nederlands opklinkt dan in de restaurants en verkavelingen van Jezus-Eik. Je hoort er zelfs nog het plaatselijk dialect, een variant van het Vlaams Brussels. En Frans natuurlijk, als in de hele rand, en veel Engels, als in elke euroregio.

In dat gezelschap schakelen de Vlamingen altijd spontaan naar een andere taal dan de hunne over als dat nodig is voor de goede verstaanbaarheid. Opnieuw nogal wiesde, aangezien zij de polyglotten onder de randbewoners zijn en bovendien, in de Watermolen en in heel Overijse, de thuisclub vormen. Hun vriendelijke houding wordt beantwoord door een even vriendelijke houding van de anderstaligen, en door geen arrogantie van de Franstaligen.

Die hebben gekozen voor een club die "Watermolen" heet en Nederlands als eerste voertaal heeft, en ze gedragen zich navenant, niet ambetant.

Vorige week was er in de club een lange grijzende man aan het trainen die zo te horen een Amerikaan en een nieuwkomer was, want

hij liet zich nu en dan de werking van een toestel uitleggen door uitbater Karl. Die laatste, een jeugdige Nederlandstalige Overijseenaar, spreekt vele talen en misschien zelfs Nepalees als dat bestaat, want hij is ook bergbeklimmer en moet zich onderweg op de Mount Everest toch met zijn begeleiders verstaan.

Na afloop van zijn training liet de Amerikaan zich inlichten over een trektocht in Peru die de club organiseert. Karl gaf uitleg aan de hand van een reisfolder, helaas, waarschuwde hij, "only in Dutch" verkrijgbaar. Daarin zag de Amerikaan geen bezwaar, want "a Flemish girl" zou hem helpen de tekst te verstaan en bovendien misschien meegaan.

Only in Dutch. Dat geldt ook voor de sticker op de "technogym"-toestellen die de gebruiker verzoekt zijn zweet van de toestellen te vegen. Ik zie dat de anderstaligen altijd net zo zorgvuldig doen als de Nederlandstaligen en verwacht dat een Franstalige mij op zekere dag knipogend zal zeggen dat hij niet zo dom is dat hij "faciliteiten" nodig heeft om zich in de rand te kunnen gedragen. (De ingebouwde taal van de "technogym"-toestellen en van de hele fitnessbusiness is overigens het Engels en dat verstaan we ook allemaal.)

Kortom, zo is alles oké en niks aan de hand in de rand.

Brigitte Raskin

Van bedevaartsoord tot dorp

De krukken en wandelstokken zijn nog intact en miraculeuze verhalen doen ook nog steeds de ronde, maar het grootste overblijfsel van het bedevaartsoord aan de rand van het Zoniënwoud is Jezus-Eik zelf. Een gehucht ontstaan rond de verering van Maria en met de kerk als trekpleister. Veertien dagen lang, van 4 tot 18 december a.s. zet de bevolking haar dorp (en kerk) in de kijker met allereerste activiteiten.

Tentoonstellingen in de kerk en in het tegenover gelegen gemeenschapscentrum De Bosuil, orgelconcerten, geleide wandelingen en lezingen met diamontage moeten de bezoekers een beeld geven van hoe Jezus-Eik is ontstaan en gegroeid. Suzanne Demol, voorzitter van de werkgroep van de 14-daagse, kent de geschiedenis van het Overijsselse gehucht op haar duimpje. 'Jezus-Eik is ontstaan rond de verering van Maria, sinds 1637. Maleizenaar Filip Van De Kerckhove ging dagelijks van Brussel via het bos naar Maleizen. Om zonder beroofd te worden door het woud te geraken, beloofde hij een Mariabeeldje te hangen aan de dikke eik ('de Jesukens-Eik'). Al gauw groeide die plek uit tot een bedevaartplaats en werd het kapelletje uitgebouwd tot een kerk die in 1651 werd ingehuldigd.'

Bedevaart op afspraak

Jezus-Eik werd al vlug een welvarende leefgemeenschap aan de rand van het Zoniënwoud, niet in het minst door de vele bedevaarders die er op bezoek kwamen. 'Bedevaart in Jezus-Eik was een heel evenement', vertelt Suzanne Demol. 'De meeste bezoekers kwamen te voet zingend en biddend door het bos van Ukkel, Tervuren, Brussel of Lot. Op een bepaald moment was de toeloop in de topmaand mei zo groot dat alleen op afspraak op bedevaart kon worden gekomen. Jezus-Eik dankte zijn reputatie vooral aan de vele wonderbaarlijke genezingen, waarvan de talloze stokken en krukken getuigen

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

die uit dankbaarheid in de kerk werden achtergelaten.' Om de stormloop naar de kerk in goede banen te leiden, werd een deel van het omringende bos gekapt om wegen aan te leggen. Zo is het dorp voor de kerk gegroeid, waar nu hoofdzakelijk restaurants zijn gevestigd. In de jaren vijftig gaf de oprukkende verstedelijking Jezus-Eik een ander aanzien. De aanleg van de omringende snelwegen leidde tot ingrijpende veranderingen van het dorp voor de kerk. Handelaars trokken er weg en de lege zaken werden omgebouwd tot restaurants. Het dorp zelf verhuisde naar de andere kant van de kerk. 'Maar een bedevaartsoord is Jezus-Eik altijd gebleven. 'Tegenwoordig weliswaar vooral onder de vorm van een toeristische uitstap', merkt Suzanne Demol op. 'Vooral scholen en verenigingen koppelen een bezoek aan de kerk aan het verkennen van de druivenroute, de wijnkelders en het Gemeenschapscentrum De Bosuil.'

Noodzakelijke restauratie

Om de kerk als trekpleister te behouden, krijgt het gebouw binnen afzienbare tijd een opknapbeurt. Het laatst gebeurde dat in het begin van de jaren zeventig. 'Toen is de kerk van binnen en buiten volledig gerestaureerd', zegt architecte Denise Debrouwer. 'Er was ondermeer schade aan de gevel en men heeft toen van de gelegenheid gebruik gemaakt om de kerk te ontdoen van neogotische elementen en in de oorspronkelijke barokstijl te herstellen.'

Na de restauratie werd nog waterinsijpeling vastgesteld langs de glasramen. Om dat te verhelpen gaan we de ramen afschermen met voorzetsglas. Een ander belangrijk werk is de restauratie van de drie altaren. Enkele jaren geleden is een gedeelte van de bovenbouw van het hoofdaltaar gevallen. We hebben de altaren in de kerk ook onder de loep genomen en restauratie dringt zich ook hier op. Tegelijk zullen schilderwerken aan de kerk worden uitgevoerd. Wanneer de restauratiewerken zullen beginnen is nog niet bekend, want het is wachten op de benodigde subsidies.

An Van hamme

Info over de 14-daagse: tel. 02/657 31 79. Wie meer wil weten over de geschiedenis van Jezus-Eik en zijn kerk, kan zich verdiepen in het gloednieuwe, kleurrijke naslagwerk 'Lanck sieck en sibillyck genesen', te koop in GC De Bosuil vanaf begin december.

Von der Wallfahrtsstätte zum Dorf

Der Weiler Jezus-Eik am Rande des Zoniënwaldes entstand im 17. Jahrhundert an der Stelle der Zusammenkünfte der Marienverehrung mit einer kleinen Kapelle als Anziehungspunkt. Sie wurde zur Kirche erweitert und 1651 geweiht. Nicht zuletzt durch die vielen Wallfahrer, die den Ort aufsuchten, wurde Jezus-Eik schon bald zu einer wohlhabenden Gemeinde. Vom 4. bis 18. Dezember dieses Jahres präsentieren die Einwohner von Jezus-Eik ihr Dorf und ihre Kirche mit vielen Aktivitäten wie Ausstellungen, Konzerten, geführten Wanderungen und Lesungen, die einen Einblick in die geschichtliche Vergangenheit von Jezus-Eik geben.

RESTAURANT

FOTO'S: FASCAL VIGNERON

Een heerlijke halte

Waar de heren van Gaasbeek ooit halt hielden als ze zich naar Brussel begaven, ligt in een groene oase een huis met opvallende architectuur. Jos De Smet en Myriam De Vos maakten er een klein maar fijn hotel-restaurant van.

20

Opzoekingen in architectonische archieven leidden niet meteen tot resultaten, maar we zijn er zeker van dat nummer 77 van de D'Arconatistraat in Dilbeek van de hand van niet de eerste de beste modernistische architect is. Het is een mooi gebouw uit de jaren '20: strak, wit, met soms asymmetrisch geplaatste ramen, zodat het geheel iets van zo'n vakjesschilderij van Mondriaan heeft. De eigenaars hadden indertijd de mogelijkheid hun huis als monument te laten klasseren, maar ze zagen daarvan af om niet bij iedere verbouwing moeilijkheden te krijgen. De veranda die er aan de achterzijde bij kwam, zou bijvoorbeeld al geweigerd zijn nemen we aan. Maar je moet een hotel-restaurant toch ook op een praktische manier kunnen uitbaten, nietwaar?

Parijse hoedenmaker

De plek en het huis hebben nog meer historie. U moet weten dat in dit groene dalletje vroeger een huis stond dat als pleisterplaats diende voor de heren van Gaasbeek, wanneer zij zich van hun kasteel naar de hoofdstad begaven. Die adellijke familie heette D'Arconati Visconti. Vandaar de naam van de straat en de naam van het hotel-restaurant.

Het oude gebouw van deze aristocraten bestaat niet meer. In plaats daarvan liet een rijke hoedenmaker uit Parijs in de jaren '20 het modernistische huis neerzetten dat we nu zien en dat in 1976 door Jos De Smet en zijn vrouw werd gekocht om er hun bedrijf te beginnen. Het geheel heeft bepaald allure. Vanaf de straat duikt u het groen in langs een

In dit groene dalletje stond vroeger een huis dat diende als pleisterplaats voor de heren van Gaasbeek

omlaag lopende weg. Aan uw rechterhand ligt het huis, bestaande uit de grote witte kubussen die nu eenmaal bij de modernistische bouwstijl horen. Ze contrasteren prachtig met het groen van de grote bomen in het park.

Eersterangs producten

Binnen is er van dat modernisme niets meer te bespeuren. De inrichting is gewoon Belgisch gezellig en zonnig, met rotan stoelen, gele wanden, roze kaarsen... Nadat u misschien een aperitief in het daarvoor bestemde zaaltje hebt gedronken, kunt u gaan genieten van een voortreffelijke keuken, waarvan ons vooral het gebruik van eersterangs producten opviel. Dat bleek in het bijzonder bij de 'salade folle' van kreeft, rivierkreeftjes en verse eendenlever, alsook bij het heerlijke potje dat volgde: griet met mosselen, groentesliertjes en saffraan. Dit waren de eerste twee gerechten van een viergangenmenu van 1495 fr., dat werd voortge-

zet met een 'jong hoeveduijfe uit Bresse op een bedje van spinazie en oesterzwammen' en 'warme appeltaart met vanilleijs en calvados'.

Voor de aangepaste wijnen bij het menu betaalden we 500 fr. meer en daarvoor kregen we eerst een witte landwijn uit de Pays d'Oc en vervolgens een rode landwijn uit de Hérault - beide van onberispelijke kwaliteit en interessanter dan het woordje 'landwijn' zou doen vermoeden. De witte neigde iets naar zoet en deed het dan ook vooral goed bij de eendenlever. Het dessert ging vergezeld van een zalig glaasje Monbazillac.

Baas en kok Jos De Smet kreeg zijn opleiding op de avondschool COOVI in Brussel en werkte in het bekende 'Le Sanglier des Ardennes' in Durbuy alvorens hij met zijn eigen restaurant in Dilbeek begon.

Vogelgetsjilp

Zoals gezegd is dit restaurant ook hotel, met zes kamers. In de week haalt men een bezetting van 85%: veelal zakenmensen die in de Brusselse rand moeten zijn en het makkelijk vinden als ze voor hun hotel niet de binnenstad in moeten. Kortgeleden hadden de eigenaars wel een klacht over... vogelgetsjilp. Want auto's hoor je niet in dit windstille dal tussen al die oude bomen.

GVS

Hostellerie d'Arconati, D'Arconatistraat 77, 1700 Dilbeek, tel. 02/569 35 15.

Het restaurant is gesloten op zondagavond, maandag en dinsdag.

Wereldspirit in de Zennevallei

In de week van 8 tot 11 november gaat de hele Zennevallei in het Cultureel Centrum de Meent een verbond aan met de rest van de wereld. Voor het eerst neemt COCO CITE jong en oud mee naar een ver stukje Afrika of Zuid-Amerika om er heel zintuiglijk andere culturen te beleven.

'Wel 100 nationaliteiten wonen in de Zennevallei naast elkaar. Het kan nauwelijks anders of dat moest in deze dynamische streek vroeg of laat multiculturele manifestaties opleveren', zegt Tina Van Bockstal, de cultuurfunctionaris van CC de Meent en een van de voortrekkers van dit project. 'Het jaarlijkse Loco Loco wereldweekend heeft het idee geleidelijk laten kiemen. Toen Alseberg daarenboven een opvangcentrum kreeg voor vluchtelingen, zijn wij met Joris Samyn van de jeugdraad, gemeentebibliothecaris Christine Descamps en Veerle Leroy van het 11.11.11-comité op COCO CITE beginnen broeden.'

'Met alle mogelijke zintuigen andere culturen beleven, herkennen en erkennen, leek ons een nobele doelstelling. We willen de Zennevallei een stukje wereldspirit aanbieden. Als mensen zelf een beetje wereldburger worden, worden ze vanzelf gangmaker voor wat meer verdraagzaamheid en integratie.' 'De beleidsmensen sprongen graag mee op de boot, omdat dit najaar ook de viering wordt gehouden van '40 jaar rechten van het kind', aldus Tina Van Bockstal. CC de Meent kreeg de kans om grootsere dingen uit te werken, want naast de Beerselse jeugdraad boden zich een hele reeks andere sterke partners aan: 11.11.11, vzw De Wereldwinkel, Het Rode Kruis, PIN, NCOS.'

Workshops en wereldquiz

COCO CITE wil alle zintuigen van iedereen aanspreken. Wereldmuziek zorgt voor de spetterende opener van deze multiculturele happening. Op woensdag 10 november staat vanaf 21 uur Saoco in CC de Meent op de

planken. Zes onvermoeibare Cubanen brengen een paar uur lang opzweepende Salsa, Merengue en Son. De temperaturen blijft ook daarna tropisch, want Formule I, een groep uit de Brusselse Matongéwijk, brengt zwoele soukous tot in de vroege uurtjes.

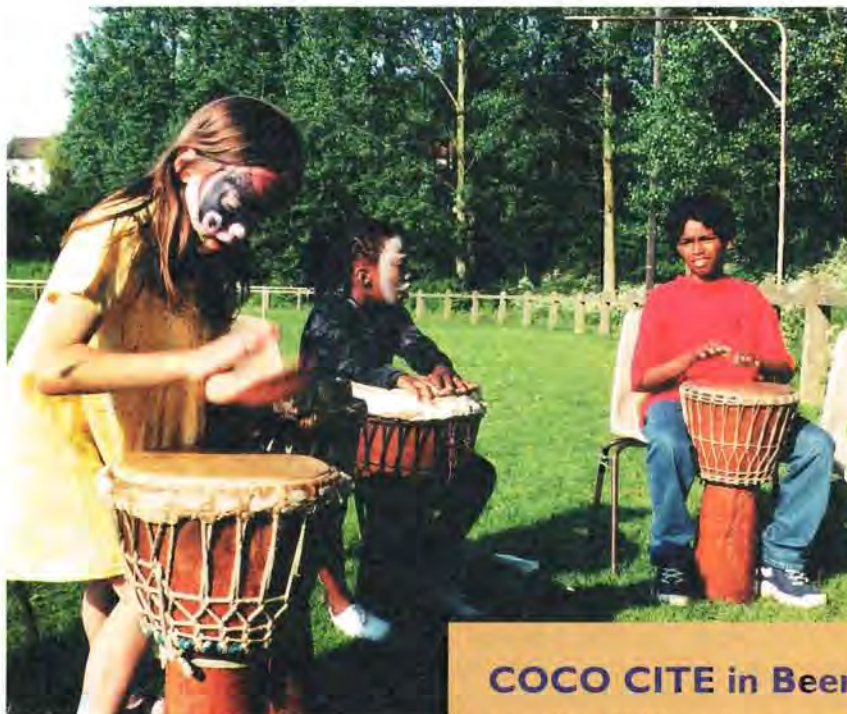
Op 11 november kan het hele gezin vanaf 15 uur genieten van Adesa's Afrikaanse clownshow. Afrika's beste muzikanten, acrobaten en dansers brengen op een grappige manier het dagelijkse leven in Afrika voor het voetlicht.

Op 11 november is er overigens de hele dag wat te beleven in CC de Meent. Fijnproevers kunnen er bijvoorbeeld hun culinaire kennis aanscherpen

plaats. Vanaf 14 uur kan iedereen ook langs de vele eet-, koop- en infostands lopen, die voor de gelegenheid in het cultuurcentrum een stek kregen en waaronder bijvoorbeeld een interactieve stand van Handicap International. Voor de Beerselse lagere schoolkinderen organiseert de gemeentebibliotheek een reeks auteurslezingen. Roger Schoemans leest rond Braziliaanse kinderen in sloppenwijken en Aboriginals, Walter Ganzemans rond Berberkinderen en kinderen uit Jemen en Sine Van Mol over Haitiaanse kinderen.

Marleen Teugels

Info: CC de Meent: 02/380 23 85.

COCO CITE in Beersel

From 8 to 11 November in the Cultural Centre De Meent, the entire Zenne valley will be holding a veritable love-in with the rest of the world. COCO CITE hopes to attract young and old alike to experience other cultures via all the senses - with shows, workshops, clowns, readings, food, sale and information stands and much, much more.

'People from about 100 different national backgrounds live side by side in the Zenne valley, which makes multicultural events like this a natural idea', said Tina Van Bockstal of the CC De Meent, who would like to see a great deal of support for this event - so everyone is urged to go!

van huizen en tuinen

De bomen zijn de heersers van het Domein Ter Rijst

22

Het kasteel is niet toegankelijk voor het publiek, maar het park wel en daar staan tal van reusachtige beuken, paardekastanjes, eiken en lindes, maar ook exoten als moerascipres, levensboom en plataan. De meeste grote bomen in het park en het bos dateren uit het midden van de vorige eeuw toen het park werd heraangelegd en 'gemoderniseerd'. Een half uur volstaat om de merkwaardigste bomen van Ter Rijst te zien, maar wie volop wil genieten moet op minstens een paar uren rekenen. Loop vanaf de parking het park binnen en ga aan het T-kruispunt naar links. Tussen de bomen duikt het witte kasteel op. Enkele meters verder staat een eerste merkwaardige boom: een knoestige haagbeuk die zich hier als solitair heeft kunnen ontwikkelen. Volg het pad naar links van waar je een mooi uitzicht hebt over het Pajottenland. Het slingerende pad leidt door de oude boomgaard.

We lopen verder langs een prachtige beuk en een paardekastanje tot aan een eerste vijver. Van hieruit hebben we een prachtig zicht over de vierkanthoeve van de Stevenisten, een religieuze beweging die twee eeuwen lang mee haar stempel drukte op het Pajottenland. Onder het pad zit een romantische brug met drie spitsbogen verborgen. Ze overspande vroeger de verbinding tussen de huidige bovenvijver en een vijver waarvan de omtrekken nog te herkennen zijn in de verzonken weide tussen de akkers. In de jaren '60 werd de brug 'begraven' onder steengruis en bouwafval afkomstig van de werken aan de weg Asse-Edingen...

Een park, een kasteel en een bosreservaat. Samen vormen ze het domein Ter Rijst in Heikruis in het Pajottenland. Het huidige kasteel Ter Rijst werd in 1490 gebouwd door Karel Van der Noot. Het werd in de tweede helft van de vorige eeuw verbouwd in neoclassicistische stijl door Burggraaf Théodore de Nieulant de Pottelsberghe die ook het park liet aanleggen. In 1975 kwam het kasteel in handen van bouwpromotor Jean L'Ecluse, die het enkele jaren later, samen met park en bos, verkocht aan de Vlaamse Gemeenschap.

Imposante levensboom

Het wandelpad draait nu naar rechts. Wilgen en zwarte elzen weerspiegelen zich in het water waar zich honderden watervogels ophouden. Het pad kronkelt om een bult heen. Hieronder zitten de resten van een kasteel dat hier 800 jaar geleden stond. Links van de boogbrug begint het bosreservaat dat als een gordijn de buitenwereld afsluit. Dit reservaat is niet toegankelijk, maar er loopt wel een wandelpad rond. Reken ongeveer een uur voor deze wandeling. Rechts van de brug staan enkele van de prachtigste solitairbomen van het park: een enorme inlandse eik die al een paar keer door de bliksem is

getroffen, een kleine groep moerascipresen en een imposante levensboom (Thuja plicata). Als we de brug zijn overgestoken lopen we nog langs twee flinke lindes en een eeuwenoude haagbeuk, en verder een bomenpartij met es, linde en bruine beuk. Aan een driesprong met rododendron zien we rechts een paar enorme paardekastanjes. We lopen verder naar het kasteel, langs een zuilvormige inlandse eik en een prachtige krimlinde, scherpe hulst en platanen. De wandelweg loopt als een tunnel door het groen. Vlak voor we opnieuw bij de parking komen, zien we nog een enorm buxusmassief.

Paradijs voor vogels

Het domein Ter Rijst is in elk seizoen de moeite waard. Nu zijn er de prachtige herfstkleuren, terwijl in het voorjaar duizenden boshyacinten, bosanemonen en daslook de bodem van het bos blauw en wit kleuren. Andere planten die vrij zeldzaam zijn komen hier eveneens massaal voor, zoals de gevlekte aronskelk, de dagkoekoeksbloem en het schieduwkruiskruid. Het domein herbergt daarnaast zowat heel het vogelbestand van Vlaanderen, waaronder zeldzame vogels als de nachtegaal, de tjiftjaf, de bosrietzanger, de boomkruiper en de grauwe vliegenvanger.

Paul Geerts

Het domein Ter Rijst ligt in Heikruis langs de N285 van Asse naar Edingen en is dagelijks geopend van 8 tot 17u. Van 1 april tot 30 september is het domein 's avonds open tot 20u. Info: Bezoekerscentrum Gaasbeek, Kasteelstraat 40/bus2, 1750 Gaasbeek, 02/532 20 38.

Swingende nationaliteiten in Hoeilaart

In 't Lindeke in de Koldamstraat 8 in Hoeilaart swingen voorbijgangers mee met de tonen van Swing Shift. Deze Big Band die heel wat nationaliteiten verenigt, oefent er wekelijks. Al vier jaar kunnen Italianen, Russen, Denen, Fransen, Ieren, Amerikanen, Engelsen en Vlamingen het perfect met elkaar vinden in deze Big Band. 'Muziek is een universele taal', klinkt het als je vraagt of er geen 'taal'-probleem heerst.

'Er is geen taalbarrière', verduidelijkt José Givron uit Overijse die als woordvoerder fungeert van de gezellige Big Band Swing Shift. 'Al vier jaar oefenen we wekelijks hier in Hoeilaart. Swing Shift telt een twintigtal muzikanten die één keer per week zowat van overal naar Hoeilaart komen afgezakt. De muzikanten zijn niet alleen woonachtig in de Brusselse randgemeenten, maar komen zelfs van het Antwerpse Wilrijk of het Waalse Chastres naar hier afgezakt.' Het feit dat Swing Shift heel wat nationaliteiten samenbrengt zoals de in Kampenhout wonende Duitser Werner Klein (trombone), de Deense Lis Dreijer Larsen (trompet) uit Tervuren of de Engelsman Bob Quick (ritme) uit Everberg, maakt de Big Band alleen maar aantrekkelijker. José Givron vertelt dat Swing Shift eigenlijk het product is van de vroegere Victor's Big Band die een kwarteeuw geleden bij de Harmonie van Kraainem-Stokkel was aangesloten. Achteraf ging de Victor's Big Band echter ter ziele. Enkele muzikanten besloten om toch verder te doen en daaruit is dan Swing Shift ontstaan.

Bekende jazzman spelen

Het repertoire van Swing Shift is heel uitgebreid en varieert van oude klassieke, tot moderne jazz. De concerten van de Band zijn onder andere geïnspireerd op de muziek van grootheden als Glenn Miller, Benny Goodman, Duke Ellington, Count Basie, Richard Rodgers, Henri Mancini en Dean Sorenson.

'Swing Shift brengt heel wat nationaliteiten samen en dat maakt onze Big Band alleen maar aantrekkelijker'

De Band treedt regelmatig op, zowel in het buitenland als in eigen land. Zo was er vorig jaar een vierdaagse trip naar Kopenhagen voor een reeks optredens en met een concert in het bekende Tivoli-Park als apotheose. In eigen land was Swing Shift eerder al te beluisteren op Jazz-Overijse, ze gaven een concert op de Druivenfeesten van 1997 en luisterende de opening op van de Floraliën in Rensart (Charleroi).

'De opbrengst uit die optredens gaat integraal naar de werking van onze Big Band', zegt José Givron.

'Met het geld kopen we regelmatig nieuwe instrumenten. Het is niet onze bedoeling om winst te maken. Als onze onkosten maar gedekt zijn, dan

zijn we best tevreden. Swing Shift is en blijft een groep internationale vrienden die als hobby jazzmuziek hebben en samen plezier vinden in het spelen en herbeleven van muziek van bekende jazzmen', besluit Givron.

Spannend en leerrijk

'Taal is nooit een probleem bij onze Big Band', pikt de viertalige dirigent Luk Goeman in. 'Muziek is immers een internationale taal. Bovendien zijn de meeste muzikanten die bij Swing Shift spelen meertalig omwille van hun werk als tolk of docent. Zelfs onze zanger Joeri Dourdine, die van Russische afkomst is, is viertalig en spreekt een mondje Nederlands, Russisch, Frans en Engels.'

De Italiaan Frangi D' Ambrosio (ritme) uit Etterbeek speelt al twee jaar bij Swing Shift. 'Een zeer goede sfeer, en een toffe groep waar iedereen mekaar verstaat', reageert de D' Ambrosio, die naast Swing Shift ook nog zigeunerwijsjes zingt in een kwartet met drie Hongaren.

Maarten Wilbrenninck, die van Nederlandse afkomst is, raakte bij Swing Shift betrokken via bassist Bob Quick, die net zoals Wilbrenninck in de British School of Brussels in Tervuren lesgeeft. 'Swing Shift is een swingende Big Band waar iedereen moeite doet om Nederlands te begrijpen. Dat maakt het juist zo spannend en leerrijk', besluit Wilbrenninck.

Joris Herpol

Alle info over Swing Shift: José Givron, tel. 02/688 06 41.

Swing international à Hoeilaart

Depuis quatre ans déjà, Italiens, Russes, Danois, Français, Irlandais, Américains, Anglais et Belges font très bon ménage au sein du Big Band Swing Shift. Le Band réunit de très nombreuses nationalités, ce qui, d'après les musiciens, n'en rend le Big Band que plus attrayant et enrichissant. Et à la question de savoir si cela ne pose pas de problème linguistique, la réponse fuse, unanime: 'La musique est un langage universel'. En outre, tous les membres font des efforts pour maîtriser le néerlandais. Swing Shift est non seulement un Big Band très prisé et proposant un vaste répertoire, mais aussi un groupe international de copains.

Zeven talen, plus de taal van de muziek en die van de liefde

FOTO: PASCAL VINDI

24

Nico Vancouver, geboren in Alexandros (Griekenland), woont al 39 jaar in ons land. Eerst in het Brusselse Schaarbeek, en sinds twee jaar in Overijse. Op zijn dertiende werd deze negentalige pianovirtuoos, die perfect Nederlands spreekt, blind. Zijn passie voor muziek heeft daar gelukkig niet onder geleden. Volgend jaar organiseert hij opnieuw het Brussels Piano Festival, waarvoor hij onder andere al Tars Lootens uitnodigde.

Als jochie van zes jaar was ik al in de ban van de muziek en die liefde groeide uit tot een ware passie. Mijn blindheid die het gevolg is van een ziekte op mijn dertiende, heeft daar niets aan veranderd. Het is wel zo dat muziek spelen van een partituur in braille niet eenvoudig is. Ik moet de partituur eerst van buiten leren alvorens ik de muziek kan spelen, en dat vraagt vier tot vijf keer meer tijd. Ik vind het ook bijzonder jammer dat alleen partituren van de bekendste componisten voor mensen met een visuele handicap beschikbaar zijn. Daarom waag ik mij geregeld aan een stukje improvisatie.

Op tournee

Begin jaren zeventig maakte ik deel uit van de rock-band 'Vancouver'. We waren met z'n zevenen, en ik speelde elektrische gitaar en piano. Net toen het groepje begon te draaien, zijn we uiteengegaan. Een spijtige zaak, maar het heeft mij niet weerhouden om door te gaan met piano spelen. Veel mensen beweren dat rock en klassiek niet samengaan, maar daar ben ik het absoluut niet mee eens. Ik heb een tijdlang elektrische gitaar gespeeld maar ben daar noodgedwongen mee moeten stoppen omdat mijn pianoconcerten steeds meer tijd en oefening vergden. Ik ben o.a. op tournee geweest in de Verenigde Staten en heb daar in Los Angeles en Hollywood gespeeld. Ik kijk ook met heel veel plezier terug op de vijf tournees die ik tot op heden in Japan heb gemaakt. Omdat ik daar verschillende keren ben geweest spreek ik zelfs een mondje Japans. Mijn moedertaal is de taal van Arvantika, een dialect dat dicht aanleunt bij het Albanees. Mijn tweede taal is het Grieks en Nederlands komt op de derde plaats. Frans, Duits en Engels heb ik pas later geleerd en nu komt er dus ook nog een mondvol Japans bij. Mijn kapster is Japanse, zodat ik mijn kennis van die taal via haar op peil kan houden. Alles bijeen spreek ik nu zeven talen en dan tel ik daar niet eens de twee belangrijkste talen bij: de taal van de muziek en die van de liefde. Zonder die twee zou ik niet door het leven kunnen.

Thuis is waar je leeft

Het is een rijkdom dat België drie officiële talen heeft en ik vind het spijtig dat dat soms zorgt voor conflicten tussen Nederlandstaligen en Franstaligen. Taal is rijkdom en geen grens. Als de wil er is om talen te leren, maak je ook echt deel uit van een gemeenschap. In Griekenland is er een spreek-

woord dat zegt dat je thuis bent waar je leeft. Dat wil zeggen dat er twee mogelijkheden zijn: ofwel ben je gast, ofwel maak je mee deel uit van de samenleving.

Zelf voel ik mij meer Belg dan Griek, en ik spreek gemakkelijker Nederlands dan Frans. Dat heeft één keer voor wenkbrauwengefrons gezorgd toen ik

'Als de wil er is om talen te leren, maak je ook echt deel uit van een gemeenschap'

op het gemeentehuis in Schaarbeek het publiek in het Nederlands toesprak. Ik vond dat de normaalste zaak van de wereld, maar anderen klaarblijkelijk niet. Ik pas mij wel aan naargelang de plaats die ik bezoek. Zo ga ik begin november naar Quebec en je mag er zeker van zijn dat ik daar Frans zal spreken.

Geen lawaai

Ik woon nu al ruim twee jaar in Overijse. Hier is het rustiger dan in Schaarbeek, waar ik vroeger woonde. Uitgezonderd wat geroezemoes van de Ring heb ik geen last van lawaai van voorbijrijdende wagens. Prima woonplaats. Hier kom ik tot rust.

Nico Vancouver

D'Alexandros à Overijse

Le pianiste Nico Vancouver, qui est né à Alexandros, en Grèce, vit depuis 39 ans déjà en Belgique et habite Overijse depuis 2 ans. Il parle aujourd'hui neuf langues: l'arvantika (un dialecte proche de l'albanais), le grec, le néerlandais, le français, l'allemand, l'anglais et depuis qu'il se produit au Japon, également le japonais. 'Je trouve dommage que l'on opère une distinction entre les habitants sur base de la langue. La langue est une richesse, pas une frontière. En faisant l'effort d'apprendre la langue, vous vous intégrez véritablement à une communauté', déclare Nico Vancouver, passionné de musique depuis l'âge de six ans. 'Mon intérêt pour la musique s'est mué en une véritable passion et le fait d'avoir perdu la vue à l'âge de treize ans, suite à une maladie, n'a pu réfréner cet amour de la musique.'